Zjednoczenie
Przemysłu
Automatyki
i Aparatury
Pomiarowej

MERA

Zarządzenie Nr 20
z dnia 16 czerwca 1973r.
znak: NO/01711/73

Naczelnego Dyrektora
Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera"

w sprawie: wprowadzenia w życie Statutu oraz kompleksowych zasad ekonomiczno-finansowych w Zjednoczeniu Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera".

Na podstawie zarządzenia Nr 29/Org/73 Ministra Przemysłu Maszynowego z dnia 9 czerwca 1973 r. w sprawie nadania statutu oraz wprowadzenia kompleksowych zasad ekonomiczno-finansowych w Zjednoczeniu Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera" - zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się w życie w Zjednoczeniu Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera":

1/ Statut Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera", zwany dalej "Statutem", stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia,

2/ Zasady działalności gospodarczej Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera" zwane dalej "Zasadami", stanowiące integralną część statutu Zjednoczenia

z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1973 r.

§ 2

Normatywy, zadania obligatoryjne i limity dla przedsiębiorstw zgrupowanych w Zjednoczeniu "Mera", zgodne z zasadami działalności gospodarczej, zostaną ustalone w odrębnym trybie.

§ 3

Podział zadań i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych Zjednoczenia "Mera" w zakresie ustalania normatywów, zadań obligatoryjnych i limitów na podstawie "Zasad działalności ZPAiAP "Mera" określa załącznik Nr 4"

§ 4

Zobowiązuje się Dyrektorów wszystkich jednostek organizacyjnych zgrupowanych w Zjednoczeniu oraz Dyrektorów Pionów i kierowników komórek organizacyjnych Centrali Zjednoczenia do:

1/ zapewnienia pełnego wdrożenia postanowień załączonego statutu oraz zasad we wszystkich dziedzinach działalności gospodarczej Zjednoczenia jako całości i poszczególnych jednostek organizacyjnych,

2/ analizowania przebiegu działalności Zjednoczenia i zgrupowanych jednostek organizacyjnych w oparciu o wdrożone zasady oraz dokonywania oceny wyników tej działalności na podstawie instrukcji o której mowa w § 6.

§ 5

Zobowiązuje się Naczelnika Wydziału Organizacji i Zarządzania Zjednoczenia do:

1/ przygotowania w terminie do dnia 30 października 1973 r. projektu regulaminu organizacyjnego, określającego system funkcjonowania Zjednoczenia,

2/ przedłożenia do zatwierdzenia na najbliższym posiedzeniu Kolegium regulaminu Kolegium.

§ 6

Zobowiązuje się Dyrektora Ekonomicznego Zjednoczenia do przedłożenia projektu instrukcji określającej tryb i metody dokonywania okresowych analiz i ocen prawidłowości działania Zjednoczenia jako wielkiej organizacji gospodarczej i poszczególnych jednostek organizacyjnych wchodzących w skład Zjednoczenia w terminie do dnia 30 września 1973 r.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

NACZELNY DYREKTOR
/—/
/mgr inż. Jerzy HUK/

Zał.: - zarządzenie Nr 29/Org/73 MPM
- statut
- zasady
- podział prac centrali

ZARZĄDZENIE Nr 29/Org/73

MINISTRA PRZEMYSŁU MASZYNOWEGO

z dnia 9 czerwca 1973 r.

w sprawie nadania statutu oraz wprowadzenia kompleksowych zasad ekonomiczno-finansowych w Zjednoczeniu Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera".

Na podstawie art.20 ust.3 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych /Dz.U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111/ oraz § 4 ust. 1 uchwały Nr 329/72 Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1972 r. w sprawie wprowadzenia kompleksowych zasad ekonomiczno-finansowych w niektórych jednostkach i organizacjach gospodarczych zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Zjednoczeniu Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera", zwanemu dalej Zjednoczeniem "Mera", nadaje się statut, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.
2. Wprowadza się w Zjednoczeniu "Mera" zasady działalności gospodarczej Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera", zwane dalej "zasadami", stanowiące integralną część statutu Zjednoczenia "Mera".

§ 2

Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "Mera" wyda w oparciu o statut oraz zasady, o których mowa w § 1 regulamin organizacyjny, określający szczegółowo system funkcjonowania Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera".

§ 3

Zobowiązuje się naczelnego dyrektora Zjednoczenia "Mera" do podjęcia niezbędnych przedsięwzięć, zapewniających wdrożenie i stosowanie zasad, o których mowa w § 1 ust. 2 oraz dokonywania okresowych ocen prawidłowości działania.

§ 4

Zadania planowe dla Zjednoczenia "Mera" i środki do ich realizacji wraz z normatywami i relacjami ekonomiczno-finansowymi, zgodnie z zasadami, o których mowa w § 1 ust. 2 zostaną ustalone odrębnie.

§ 5

Traci moc zarządzenie Nr 35/Org/69 Ministra Przemysłu Maszynowego z dnia 3 czerwca 1969 r. w sprawie nadania statutu Zjednoczeniu Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera".

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą od dnia 1 stycznia 1973 r.

MINISTER

/—/

Załącznik
do zarządzenia nr 29/Org/73
Ministra Przemysłu Maszynowego
z dnia 9 czerwca 1973 r.

STATUT

Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "MERA"

SPIS TREŚCI

	Str.
A. Część prawno-strukturalna	3-4
B. Część organizacyjno-ekonomiczna	4-15
I. Cel i zadania Zjednoczenia	4-5
II. Przedmiot i zakres działania Zjednoczenia	5
III. Organy Zjednoczenia	6-13
Naczelny Dyrektor Zjednoczenia	6-10
Kolegium Zjednoczenia	10-12
Rada Techniczno-Ekonomiczna	12
Centrala Zjednoczenia	12-13
IV. Zjednoczenie jako jednostka wiodąca	13
V. Zasady współdziałania Zjednoczenia z organami samorządu robotniczego	14
VI. Postanowienia końcowe	15

Załączniki do statutu:

- nr 1 - Wykaz jednostek wchodzących w skład Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "MERA"
- nr 2 - Wykaz przedsiębiorstw, w których powołanie i odwołanie dyrektora wymaga uprzedniej zgody Ministra Przemysłu Maszynowego

A. Część prawno-strukturalna

§ 1

1. Zjednoczenie Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera", zwane dalej "Zjednoczeniem", działa na podstawie:

   1/ dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych /jednolity tekst z 1960 r. Dz.U. Nr 18, poz. 111/,

   2/ uchwały Nr 105 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1964 r. w sprawie utworzenia Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera",

   3/ uchwały Nr 383 Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1966 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania zjednoczeń przemysłowych /Monitor Polski Nr 69, poz. 327 z późniejszymi zmianami/,

   4/ niniejszego statutu.

2. Zjednoczenie jako jednostka inicjująca prowadzi swą działalność gospodarczą na podstawie zasad, zatwierdzonych przez Przewodniczącego Zespołu do spraw wdrożeń inicjujących kompleksowe zmiany w metodach planowania i zarządzania gospodarką narodową, stosownie do postanowień § 2 pkt. 3 uchwały Nr 329/72 Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1972 r. w sprawie wprowadzania kompleksowych zasad ekonomiczno-finansowych w niektórych jednostkach i organizacjach gospodarczych, stanowiących integralną część statutu.

§ 2

Zjednoczenie jest organizacją gospodarczą, w skład której wchodzą:

1/ przedsiębiorstwa zgrupowane oraz jednostki podporządkowane wymienione w załączniku Nr 1 do statutu,

2/ Centrala Zjednoczenia.

§ 3

Siedzibą Centrali Zjednoczenia jest m.st. Warszawa.

§ 4

1. Zjednoczenie posiada osobowość prawną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych.
2. Zjednoczenie działa według zasad rozrachunku gospodarczego.

§ 5

Zjednoczenie prowadzi rozliczenia z budżetem centralnym z tytułu działalności Zjednoczenia jako całości.

§ 6

1. Nadzór nad działalnością Zjednoczenia sprawuje Minister Przemysłu Maszynowego.
2. Minister Przemysłu Maszynowego stosownie do zatwierdzonych "Zasad działalności gospodarczej", o których mowa w § 1 ust. 2, wytycza Zjednoczeniu ogólne kierunki działania, określa parametry ekonomiczne i wyznacza zadania obligatoryjne, przy zachowaniu samodzielności w wyborze metod i sposobu realizacji tych zadań przez naczelnego dyrektora Zjednoczenia.

B. Część organizacyjno-ekonomiczna

I. CEL I ZADANIA ZJEDNOCZENIA

§ 7

1. Podstawowym celem i zadaniem Zjednoczenia jest prowadzenie polityki gospodarczej i realizacja zadań w ramach planu społeczno-gospodarczego, zmierzających do zaspokajania potrzeb odbiorców krajowych i zagranicznych, poprzez prowadzenie działalności w sferze przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej w zakresie branż i grup wyrobów o których mowa w § 8. Dla zrealizowania tego celu, Zjednoczenie dąży do stwarzania warunków zapewniających postęp techniczny, ekonomiczny i organizacyjny w zgrupowanych w Zjednoczeniu przedsiębiorstwach i podporządkowanych jednostkach organizacyjnych.

2. Określone w ust. 1 cel i zadania realizowane są za pomocą wprowadzania kompleksowych metod planowania, systemu kontroli realizacji i zarządzania przemysłem, przy zastosowaniu mechanizmów ekonomicznych, pozwalających na podejmowanie optymalnych decyzji i uzyskiwanie maksymalnie korzystnych efektów gospodarczych.

II. PRZEDMIOT I ZAKRES DZIAŁANIA ZJEDNOCZENIA

§ 8

Przedmiotem działania Zjednoczenia są następujące podstawowe branże i grupy wyrobów:

1/ urządzenia do automatycznej regulacji i sterowania /automatyka/,

2/ urządzenia automatycznego przetwarzania informacji /maszyny matematyczne i urządzenia peryferyjne/,

3/ aparatura pomiarowa oraz urządzenia laboratoryjne /z wyjątkiem optycznych i optyczno-mechanicznych/.

§ 9

Do zakresu działania Zjednoczenia należy prowadzenie kompleksowych prac w zakresie:

1/ rozwoju, badań i wdrożeń,

2/ projektowania i konstruowania,

3/ produkcji i kompletacji,

4/ automatyzacji obiektów przemysłowych,

5/ bezpośredniego prowadzenia na rachunek własny obrotów handlowych z zagranicą w zakresie branż i grup wyrobów objętych specjalizacją Zjednoczenia - przez "Metronex" Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego,

6/ organizacji obrotu i systemów sprzedaży wyrobów na potrzeby krajowe,

7/ usług i serwisu w prowadzonych branżach.

III. ORGANY ZJEDNOCZENIA

§ 10

1. Organami Zjednoczenia są:

   1/ Naczelny dyrektor Zjednoczenia,

   2/ Kolegium Zjednoczenia,

   3/ Rada Techniczno-Ekonomiczna.

2. Organem wykonawczym naczelnego dyrektora jest Centrala Zjednoczenia.

NACZELNY DYREKTOR ZJEDNOCZENIA

§ 11

1. Naczelny dyrektor kieruje działalnością Zjednoczenia - stosownie do obowiązujących przepisów oraz zasad planowania i zarządzania - na zasadzie jednoosobowego kierownictwa, reprezentuje Zjednoczenie na zewnątrz i odpowiada za jego działalność.

2. Naczelnego dyrektora powołuje i odwołuje Minister Przemysłu Maszynowego. Naczelny dyrektor podlega bezpośrednio Ministrowi Przemysłu Maszynowego.

3. Naczelny dyrektor wykonuje swoje funkcje przy pomocy zastępców i głównego księgowego Zjednoczenia. Zastępcy naczelnego dyrektora działają w ramach udzielonych przez niego upoważnień i ponoszą odpowiedzialność wobec naczelnego dyrektora za podejmowane decyzje.

4. Zastępców naczelnego dyrektora oraz głównego księgowego Zjednoczenia powołuje i odwołuje Minister Przemysłu Maszynowego na wniosek naczelnego dyrektora.

§ 12

Do podstawowych uprawnień i obowiązków naczelnego dyrektora należy w szczególności:

1/ ustalanie organizacji wewnętrznej Centrali Zjednoczenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w sposób zabezpieczający jej prawidłowe funkcjonowanie,

2/ decydowanie w sprawach zatrudnienia i wynagradzania pracowników Centrali Zjednoczenia, przyznawania im nagród oraz stosowania kar regulaminowych w ramach obowiązujących przepisów,

3/ dysponowanie funduszami Centrali Zjednoczenia zgodnie z ich przeznaczeniem,

4/ ustalanie projektów planów rocznych i wieloletnich oraz perspektywicznych prognoz Zjednoczenia jako całości, w oparciu o obowiązujące dyrektywy, normy finansowe i wytyczne; kontrola ich wykonania, wykorzystania funduszów oraz przestrzegania obowiązujących przepisów,

5/ wybór form organizacji procesu inwestycyjnego, zapewniających sprawną realizację inwestycji branżowych, właściwe ich przygotowanie do eksploatacji oraz gospodarowanie majątkiem trwałym,

6/ akceptacja rozliczeń inwestycji branżowych zakończonych i przyjętych do eksploatacji oraz kontrola terminowego osiągnięcia efektów techniczno-ekonomicznych tych inwestycji,

7/ ustalanie kierunków rozwoju techniki, organizacji produkcji, programów rekonstrukcji organizacyjno-technicznej oraz innych przedsięwzięć, nie zastrzeżonych do decyzji Ministra Przemysłu Maszynowego lub innych organów państwowych,

8/ zatwierdzanie planów prac naukowo - badawczych Zjednoczenia, planów działalności jednostek organizacyjnych zaplecza naukowo - technicznego i wyznaczanie jednostek wiodących dla ważniejszych tematów naukowo - badawczych,

9/ zatwierdzanie założeń projektowych ważniejszych konstrukcji, branżowych norm zużycia, norm ubytków naturalnych, ważniejszych nowych procesów technologicznych i receptur, norm uzysku itp. z wyjątkiem zastrzeżonych dla Ministra Przemysłu Maszynowego lub innych organów państwowych,

10/ ustalanie projektów planów zakupu licencji oraz planów wdrażania i rozpowszechniania wynalazków, mających istotne znaczenie dla branży,

11/ zawieranie - zgodnie z obowiązującymi przepisami - porozumień gospodarczych i umów o współpracy naukowo-technicznej z kontrahentami krajowymi i zagranicznymi,

12/ określanie wielkości środków, które można wydatkować z funduszu prac badawczych i funduszu postępu techniczno-ekonomicznego, na zakup aparatury pomiarowo-kontrolnej i urządzeń wraz z niezbędnymi adaptacjami budowlanymi - dla zapewnienia wykonania zadań postępu technicznego,

13/ ustalanie w ramach posiadanych uprawnień branżowych norm oraz branżowych kryteriów jakości wyrobów, na zasadach i w trybie określonym odrębnymi przepisami,

14/ akceptowanie wieloletnich programów rozwoju branży, opracowanych na podstawie wytycznych Ministra Przemysłu Maszynowego,

15/ ustalanie cen w ramach przyznanych uprawnień,

16/ zatwierdzanie i zmienianie założeń techniczno-ekonomicznych dla przedsięwzięć inwestycyjnych Zjednoczenia, na zasadzie i w trybie obowiązujących przepisów oraz zawieranie umów kredytowych z bankami finansującymi,

17/ powoływanie i odwoływanie w imieniu Ministra Przemysłu Maszynowego dyrektorów przedsiębiorstw zgrupowanych i jednostek organizacyjnych podporządkowanych, z wyjątkiem:

a/ dyrektora i zastępców dyrektora Przemysłowego Instytutu Automatyki i Pomiarów oraz Instytutu Maszyn Matematycznych,

b/ dyrektora i zastępców dyrektora "Metronex" Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego.

Powoływanie i odwoływanie dyrektorów przedsiębiorstw, wymienionych w załączniku Nr 2 wymaga uprzedniej zgody Ministra Przemysłu Maszynowego.

18/ powoływanie i odwoływanie - na wniosek lub w porozumieniu z dyrektorami przedsiębiorstw zgrupowanych i jednostek organizacyjnych podporządkowanych - zastępców dyrektorów i głównych księgowych,

19/ zlecanie wykonywania obowiązków dyrektora przez określony czas innej osobie w razie odwołania dyrektora przedsiębiorstwa lub innej jednostki organizacyjnej,

20/ kontrola i weryfikacja zakładowych programów wykorzystania zdolności produkcyjnych,

21/ wydawanie decyzji - w ramach obowiązujących przepisów - w sprawach przekazywania środków trwałych między zgrupowanymi przedsiębiorstwami i podporządkowanymi jednostkami organizacyjnymi,

22/ tworzenie, za okresy roczne i według podziału na obszary płatnicze, funduszu dewizowego Zjednoczenia,

23/ dysponowanie funduszem dewizowym Zjednoczenia z przeznaczeniem na zakup surowców, materiałów i elementów kooperacyjnych, maszyn i urządzeń inwestycyjnych, licencji oraz na współpracę z zagranicą - zgodnie z regulaminem zatwierdzonym przez Kolegium Zjednoczenia,

24/ dokonywanie rozdziału limitu środków dewizowych przyznanych Zjednoczeniu na import między przedsiębiorstwa handlu zagranicznego i dokonywanie zmian w tym rozdziale, z jednoczesnym powiadomieniem Ministerstwa Handlu Zagranicznego,

25/ przedstawianie wniosków w sprawie powoływania, łączenia i likwidacji zgrupowanych przedsiębiorstw i podporządkowanych jednostek organizacyjnych,

26/ zarządzanie okresowych kontroli i rewizji przedsiębiorstw i jednostek organizacyjnych wchodzących w skład Zjednoczenia,

27/ zatwierdzanie sprawozdań finansowych /bilansów/ zgrupowanych przedsiębiorstw i podporządkowanych jednostek organizacyjnych oraz przedstawianie Ministrowi Przemysłu Maszynowego do akceptacji bilansu rocznego Zjednoczenia jako całości wraz z odpowiednią analizą kompleksową,

28/ rozpatrywanie spraw spornych w postępowaniu mediacyjnym między zgrupowanymi przedsiębiorstwami i podporządkowanymi jednostkami organizacyjnymi w zakresie wzajemnych roszczeń.

§ 13

1. Naczelny dyrektor podejmując decyzje obowiązany jest kierować się przede wszystkim interesem gospodarki narodowej i celami Zjednoczenia, wynikającymi z programów działalności i rozwoju branż i grup wyrobów oraz przestrzegać w tym zakresie obowiązujące przepisy.

2. W sprawach o istotnym znaczeniu naczelny dyrektor ma prawo i obowiązek uchylenia w trybie nadzoru decyzji, podjętych przez swoich zastępców oraz dyrektorów zgrupowanych przedsiębiorstw i podporządkowanych jednostek, niezgodnych z prawem, interesem gospodarki narodowej lub rachunkiem ekonomicznym.

3. Naczelny dyrektor może przekazać niektóre swoje uprawnienia dyrektorom zgrupowanych przedsiębiorstw i podporządkowanych jednostek oraz swoim zastępcom i kierownikom komórek organizacyjnych Centrali Zjednoczenia, o ile nie są one prawnie zastrzeżone do jego wyłącznej kompetencji.

4. Naczelny dyrektor nie może naruszać przyznanych dyrektorom zgrupowanych przedsiębiorstw i podporządkowanych jednostek organizacyjnych uprawnień, wynikających z obowiązujących przepisów prawnych.

KOLEGIUM ZJEDNOCZENIA

§ 14

1. W Zjednoczeniu działa Kolegium, które jest organem stanowiącym, opiniodawczym i doradczym w sprawach określonych w niniejszym statucie.

2. Kolegium Zjednoczenia działa na podstawie statutu Zjednoczenia i uchwalonego przez siebie regulaminu, który określa szczegółową organizację i tryb pracy Kolegium.

3. W skład Kolegium wchodzą: naczelny dyrektor Zjednoczenia jako przewodniczący, zastępcy naczelnego dyrektora, główny księgowy Zjednoczenia, dyrektorzy przedsiębiorstw zgrupowanych oraz dyrektorzy podporządkowanych jednostek organizacyjnych.

4. Kolegium może wyłonić ze swego składu Prezydium, którego przewodniczącym jest naczelny dyrektor. Co najmniej połowę składu osobowego Prezydium stanowią dyrektorzy przedsiębiorstw przemysłowych. Zakres i tryb pracy Prezydium oraz jego skład ustala uchwała Kolegium podjęta na posiedzeniu plenarnym.

5. Prezydium podejmuje uchwały w pilnych sprawach w okresach między posiedzeniami Kolegium w zakresie ustalonym przez Kolegium. Uchwały prezydium są podawane do zatwierdzającej wiadomości Kolegium na jego najbliższym posiedzeniu.

6. W posiedzeniach Kolegium i jego Prezydium uczestniczy przedstawiciel Zarządu Głównego Związku Zawodowego Metalowców.

7. W posiedzeniach Kolegium mogą również uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu Maszynowego, głównych odbiorców, głównych dostawców, zainteresowanych przedsiębiorstw handlu zagranicznego, organizacji politycznych i społecznych, organów samorządu robotniczego, organów porozumienia branżowego oraz inne osoby zaproszone przez przewodniczącego, których obecność jest wskazana ze względu na temat obrad.
O posiedzeniu Kolegium i jego Prezydium należy zawiadomić bank finansujący Zjednoczenie.

8. Kolegium podejmuje uchwały zwykłą większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos przewodniczącego.
W sprawach wymagających uchwał stanowiących, niezbędna jest obecności 3/4 członków Kolegium.

9. Naczelny dyrektor ma prawo i obowiązek wstrzymania wykonania stanowiącej uchwały Kolegium, niezgodnej z obowiązującymi przepisami, sprzecznej z celami ogólnobranżowymi lub interesem ogólnospołecznym.
W takich przypadkach naczelny dyrektor przedkłada Ministrowi Przemysłu Maszynowego odpowiednią informację i powiadamia o tym Kolegium.

10. Posiedzenia Kolegium są protokółowane. Członkowie Kolegium mogą zgłaszać do protokółów odrębne stanowiska w sprawach będących przedmiotem uchwał Kolegium.

11. Przepisy dotyczące Kolegium Zjednoczenia mają odpowiednie zastosowanie do jego Prezydium, w przypadku powołania takiego.

12. Do spraw wymagających uchwał stanowiących Kolegium należą:

1/ zatwierdzenie kierunków koncepcji długofalowej specjalizacji przemysłu zgrupowanego w Zjednoczeniu,

2/ zatwierdzenie programów działania dla wybranych problemów w skali branż i grup wyrobów o istotnym znaczeniu dla gospodarki narodowej,

3/ zatwierdzanie programów prac naukowo-badawczych o podstawowym znaczeniu dla potrzeb Zjednoczenia jako całości,

4/ podejmowanie decyzji w sprawie wspólnych przedsięwzięć finansowanych w całości lub częściowo z własnych środków zgrupowanych przedsiębiorstw, w tym również sprawy budowy i eksploatacji obiektów socjalnych,

5/ inne sprawy ustalone w przepisach szczególnych.

13. Do spraw rozpatrywanych przez Kolegium jako organ opiniodawczy i doradczy należą zagadnienia wymienione w § 15 ust. 2 cytowanej we wstępie uchwały Nr 383 Rady Ministrów.

RADA TECHNICZNO-EKONOMICZNA

§ 15

1. W Zjednoczeniu może być powołana przez naczelnego dyrektora Rada Techniczno-Ekonomiczna jako organ doradczy w zakresie podstawowych problemów technicznych i ekonomicznych Zjednoczenia.

2. Członków Rady Techniczno-Ekonomicznej oraz jej przewodniczącego powołuje naczelny dyrektor spośród pracowników Zjednoczenia, jak również spośród specjalistów, pracowników nauki, działaczy gospodarczych i społecznych spoza Zjednoczenia.

3. Rada Techniczno-Ekonomiczna inicjuje podstawowe prace z zakresu polityki technicznej i metod podniesienia efektywności gospodarowania w Zjednoczeniu.

4. Rada Techniczno-Ekonomiczna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu zatwierdzonego przez naczelnego dyrektora.

CENTRALA ZJEDNOCZENIA

§ 16

1. Centrala Zjednoczenia jest organem wykonawczym naczelnego dyrektora Zjednoczenia.

2. Do podstawowych zadań Centrali Zjednoczenia należą sprawy wymienione w § 11 cytowanej we wstępie uchwały Nr 383 Rady Ministrów.

3. Szczegółową organizację i tryb działania Centrali Zjednoczenia określa regulamin organizacyjny ustalony przez naczelnego dyrektora Zjednoczenia.

4. Koszty działalności Centrali Zjednoczenia są realizowane w kosztach zgrupowanych przedsiębiorstw przemysłowych.

IV. ZJEDNOCZENIE JAKO JEDNOSTKA WIODĄCA

§ 17

1. Zjednoczenie Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera" jest Zjednoczeniem wiodącym ogólnobranżowym w branży wyrobów, o których mowa w § 8, działającym na podstawie:
   - uchwały Nr 116 Rady Ministrów z dnia 14 maja 1965 r. o współpracy i koordynacji gospodarczej /Monitor Polski Nr 33, poz. 178/,
   - porozumień o współpracy i koordynacji ogólnobranżowej w przemyśle automatyki i aparatury pomiarowej, podpisanych z jednostkami nadrzędnymi uczestników porozumienia.
2. Szczegółowy zakres działalności ogólnobranżowej Zjednoczenia z określeniem branż i grup wyrobów objętych koordynacją gospodarczą regulują odrębne przepisy.
3. Organem porozumienia branżowego jest Komisja Ogólnobranżowa, działająca pod przewodnictwem naczelnego dyrektora Zjednoczenia.
4. Podstawowym celem Zjednoczenia jako wiodącego jest należyte pokrycie potrzeb społecznych w zakresie wyrobów będących przedmiotem działalności gestyjnej Zjednoczenia oraz zapewnienie właściwego rozwoju branż i grup wyrobów pod względem technicznym i zabezpieczenia potrzebnych mocy produkcyjnych.
5. Naczelny dyrektor Zjednoczenia może przekazać określone funkcje w zakresie koordynacji branżowej dyrektorom wybranych przedsiębiorstw zgrupowanych w Zjednoczeniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

V. ZASADY WSPÓŁDZIAŁANIA ZJEDNOCZENIA Z ORGANAMI SAMORZĄDU ROBOTNICZEGO

§ 18

1. Naczelny dyrektor Zjednoczenia zapewnia przestrzeganie przez Zjednoczenie uprawnień samorządu robotniczego przedsiębiorstw zgrupowanych w Zjednoczeniu, określonych w ustawie z dnia 20 grudnia 1958 roku o samorządzie robotniczym /Dziennik Ustaw Nr 77, poz. 397/ i w innych aktach prawnych, a w szczególności w zakresie:

   1/ opiniowania przez prezydium rady robotniczej propozycji w sprawie powoływania i odwoływania dyrektorów przedsiębiorstw,

   2/ informowania prezydium rady robotniczej o wynikach rewizji i kontroli przeprowadzanych w przedsiębiorstwie przez rewidentów Zjednoczenia,

   3/ rozpatrywania i załatwiania wniosków kierowanych przez organy samorządu robotniczego pod adresem Centrali Zjednoczenia,

   4/ zapraszania przedstawicieli samorządu robotniczego przedsiębiorstw do udziału w obradach Kolegium Zjednoczenia, poświęconych problemom związanym z warunkami pracy i socjalno-bytowymi oraz ocenie realizacji uchwał i wniosków samorządu robotniczego.

2. Naczelny dyrektor Zjednoczenia zapewnia udział swoich przedstawicieli w posiedzeniach organów samorządu robotniczego omawiających problematykę mającą istotny wpływ na działalność przedsiębiorstwa oraz informuje członków organów samorządu robotniczego o zamierzeniach i kierunkach polityki gospodarczej Zjednoczenia.

3. Naczelny dyrektor Zjednoczenia zapewnia kontrolę realizacji uchwał i wniosków organów samorządu robotniczego, skierowanych pod adresem administracji przedsiębiorstw.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 19

W sprawach nie uregulowanych niniejszym statutem i "Zasadami działalności gospodarczej Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera" mają zastosowanie przepisy ogólnie obowiązujące.

§ 20

1. Naczelny dyrektor ponosi odpowiedzialność za przestrzeganie postanowień statutu.
2. Naczelny dyrektor w uzasadnionych przypadkach zobowiązany jest do przedstawienia Ministrowi Przemysłu Maszynowego odpowiednich wniosków w sprawie zmiany postanowień statutu.

§ 21

1. Minister Przemysłu Maszynowego uprawniony jest do dokonywania zmian w statucie wynikających ze zmiany przepisów prawnych - powiadamiąc o tym Biuro Organizacji Zarządzania w Urzędzie Rady Ministrów.
2. Naczelny dyrektor Zjednoczenia ma prawo dokonywania zmian w załączniku nr 1 do statutu, wynikających z odpowiednich zarządzeń.

Załączników: 2

MINISTER
PRZEMYSŁU MASZYNOWEGO
/-/ mgr inż. Tadeusz Wrzaszczyk

Zatwierdzam:

PREZES RADY MINISTRÓW
/-/ Piotr Jaroszewicz
Warszawa, dnia 19 marca 1973 r.

Za zgodność:
Departament Prawno Organizacyjny
Wydział Organizacji

/-/ A. Kalbarczyk

Załącznik Nr 1 do statutu
Zjednoczenia Przemysłu Automatyki
i Aparatury Pomiarowej "Mera"

Wykaz jednostek wchodzących w skład Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera"

A. Przedsiębiorstwa zgrupowane:

1. Przedsiębiorstwo Automatyki Przemysłowej "Mera-Pnefal" w Warszawie.
2. "Mera-Zap" Zakłady Automatyki Przemysłowej im. Juliana Marchlewskiego w Ostrowie Wlkp.
3. Zakłady Automatyki "Mera-Polna" w Przemyślu,
4. Wrocławskie Przedsiębiorstwo Pomiarów i Automatyki Elektronicznej "Mera-Elmat" we Wrocławiu.
5. Przedsiębiorstwo Kompleksowej Automatyzacji "Meramont"w Poznaniu.
6. Zakłady Wytwórcze Aparatury Precyzyjnej "Mera-Pafal" w Świdnicy,
7. Lubuskie Zakłady Aparatów Elektrycznych "Mera-Lumel" w Zielonej Górze.
8. Zjednoczone Zakłady Elektronicznej Aparatury Pomiarowej "Meratronik" w Warszawie.
9. Zakłady Aparatury Elektrycznej "Mera-Refa" w Świebodzicach.
10. Krakowska Fabryka Aparatów Pomiarowych "Mera-KFAP" w Krakowie.
11. Zakłady Mechanizmów Precyzyjnych "Mera-Prezam" w Łodzi.
12. Kujawska Fabryka Manometrów "Mera-KFM" we Włocławku.
13. Zakłady Mechaniki Precyzyjnej "Mera-WAG" w Gdańsku.
14. Wrocławskie Zakłady Elektroniczne "Mera-Elwro" we Wrocławiu.
15. "Era" Zakłady Wytwórcze Przyrządów Pomiarowych im. J.Krasickiego w Warszawie.
16. Zakłady Mechaniczno-Precyzyjne "Mera-Błonie" w Błoniu.
17. Warszawskie Zakłady Urządzeń Informatyki "Meramat" w Warszawie.
18. Przedsiębiorstwo Doświadczalne Produkcji Aparatury Kontrolno-Pomiarowej w Sosnowcu.
19. Przedsiębiorstwo Doświadczalne Produkcji Urządzeń Peryferyjnych w Zabrzu.

B. Jednostki organizacyjne podporządkowane:

1. Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów w Warszawie.
2. Instytut Maszyn Matematycznych w Warszawie.
3. Przedsiębiorstwo Projektowania i Modernizacji Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Meral" w Warszawie.
4. Biuro Projektowania Obiektów Informatyki - "Infoprojekt" w Warszawie.
5. Biuro Zbytu Sprzętu Pomiarowo-Kontrolnego "Merazet" w Poznaniu.
6. "Metronex" Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego w Warszawie.
7. Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Metrologii Elektrycznej w Zielonej Górze.
8. Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Cyfrowych "Elwro" we Wrocławiu.
9. Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej we Wrocławiu.
10. Elektroniczne Zakłady Naukowe Ministerstwa Przemysłu Maszynowego im. Fryderyka Joliot-Curie we Wrocławiu.

Załącznik Nr 2 do statutu
Zjednoczenia Przemysłu Automatyki
i Aparatury Pomiarowej "Mera"

WYKAZ

przedsiębiorstw, w których powołanie i odwołanie dyrektora wymaga uprzedniej zgody Ministra Przemysłu Maszynowego

1. Wrocławskie Zakłady Elektroniczne "Mera-Elwro" we Wrocławiu
2. "Era" Zakłady Wytwórcze Przyrządów Pomiarowych im. J.Krasickiego w Warszawie
3. Zjednoczone Zakłady Elektronicznej Aparatury Pomiarowej "Meratronik" w Warszawie
4. Zakłady Mechaniczno-Precyzyjne "Mera-Błonie" w Błoniu

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU
AUTOMATYKI I APARATURY POMIAROWEJ „MERA"

Do użytku służbowego

ZASADY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ ZJEDNOCZENIA PRZEMYSŁU AUTOMATYKI I APARATURY POMIAROWEJ „MERA"

Warszawa

SPIS TREŚCI

Str.

I. Założenia ogólne 3
II. Ogólne zasady planowania 8
III. Zatrudnienie i system wynagradzania 12
IV. Ustalenie cen 23
V. Gospodarka finansowa 26
VI. Rozwój 36
VII. Handel zagraniczny 42
VIII. Postanowienia końcowe 45
Załączniki

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

1. Wstęp

1.1. Zjednoczenie Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "MERA" obejmuje swoją działalnością 3 podstawowe branże:

- urządzenia do automatycznej regulacji i sterowania /automatyka/,
- urządzenia do automatycznego przetwarzania danych /maszyny matematyczne i urządzenia peryferyjne/,
- aparatura pomiarowa i urządzenia laboratoryjne.

1.2. Cechą charakterystyczną przemysłu jest wysokie tempo wzrostu produkcji, ciągłość zmian w konstrukcji i technologii wytwarzania oraz systematyczne wprowadzanie nowych asortymentów wyrobów, co wiąże się z koniecznością ponoszenia dużych nakładów na prace badawczo-rozwojowe i modernizację środków produkcji.

1.3. Decyzją Nr 148/71 Prezydium Rządu z dnia 26 października 1971 r. w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu elektronicznego i przemysłu środków informatyki ustalono nowe zadania, mające na celu zwiększenie tempa wzrostu produkcji oraz istotnego postępu techniczno-ekonomicznego, co w efekcie powinno doprowadzić do zmniejszenia dystansu dzielącego nas od krajów wysokorozwiniętych.

1.4. Nowe zasady zarządzania i systemu ekonomiczno-finansowego, wprowadzone w Zjednoczeniu "Mera" powinny umożliwić przyspieszenie rozwoju oraz osiągnięcie większej efektywności działania jednostek zgrupowanych w tym Zjednoczeniu.

1.5. W celu umożliwienia wykonania zadań stojących przed Zjednoczeniem "Mera" nadaje się mu status Wielkiej Organizacji Gospodarczej /WOG/.

2. Założenia organizacyjne

2.1. W skład Zjednoczenia "Mera" wchodzą:
- przedsiębiorstwa przemysłowe wraz z zakładami doświadczalnymi,
- przedsiębiorstwa doświadczalne,
- przedsiębiorstwa handlu krajowego i zagranicznego,
- przedsiębiorstwa projektowe,
- instytuty, ośrodki naukowo-badawcze wraz z zakładami doświadczalnymi,
- specjalistyczne szkoły i zakłady naukowe.

2.2. Wprowadzenie nowych zasad zarządzania i systemu ekonomiczno-finansowego wymagają od Zjednoczenia skoncentrowania działalności na problemach:

2.2.1. Badania światowych tendencji rozwoju oraz analizy kształtowania się popytu na wyroby wchodzące w zakres specjalizacji Zjednoczenia "Mera" oraz na ich podstawie zmian strukturalnych przemysłu.

2.2.2. Określenie kierunków rozwoju przemysłu w celu zapewnienia:
- harmonizacji zdolności produkcyjnych,
- optymalnej struktury i rozmiarów produkcji zgodnie z rzeczywistymi potrzebami odbiorców krajowych i zagranicznych.

2.2.3. Rozwoju i koordynacji prac naukowo-badawczych o podstawowym znaczeniu dla przemysłu, wprowadzeniu nowoczesnych procesów technologicznych oraz unifikacji półfabrykatów zużywanych do produkcji.

2.2.4. Decydowania o wprowadzaniu na rynek nowych wyrobów, w celu zaspokojenia, zapotrzebowania społeczeństwa i poszczególnych gałęzi przemysłu oraz jednostek naukowych.

2.2.5. Zapewnienia optymalnego poziomu jakości wyrobów odpowiednio do ich przeznaczenia i zgodności z wymaganiami odbiorców.

2.2.6. Prowadzenia w skali Zjednoczenia "Mera" polityki w zakresie handlu, współpracy międzynarodowej, zakupu licencji itp. w ramach ogólnopaństwowej polityki.

2.2.7. Prowadzenia badań ekonomicznych, polityki cen oraz działań dynamizujących procesy gospodarcze w przedsiębiorstwach.

2.2.8. Prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami ludzkimi i właściwej polityki kadrowej, szczególnie w zakresie pełnego wykorzystania oraz podnoszenia kwalifikacji pracowników.

2.2.9. Prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami środków produkcji, umożliwiającej optymalne ich wykorzystanie.

2.2.10. Zapewnienia realizacji zadań obligatoryjnych.

2.3. Szczegółowy wykaz funkcji organizacyjnych Zjednoczenia "Mera" zawiera statut Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera", który będzie opracowany i zatwierdzony odrębnie.

2.4. Przedsiębiorstwa uzyskują zwiększenie zakresu uprawnień a zarazem odpowiedzialności za wyniki gospodarcze własnej działalności.

Przede wszystkim zwiększa się uprawnienia przedsiębiorstw w zakresie:
- ustalania wewnętrznej organizacji zarządzania,
- planowania kompleksowego dotyczącego przedsiębiorstwa,
- form płac i premii,
- struktury zatrudnienia,
- przeznaczenia funduszu przedsiębiorstw na finansowanie zapasów środków obrotowych, własnych inwestycji, prac badawczych i wdrożeniowych związanych z postępem technicznym.

3. Podstawowe kierunki zmian systemu ekonomiczno-finansowego

3.1. W zakresie planowania gospodarczego:

3.1.1. Zwiększenie roli planów pięcioletnich określających podstawowe cele, obligatoryjne zadania i normy gospodarowania Zjednoczenia "Mera".

3.1.2. Realizowanie celów planu centralnego i planów wyższych szczebli zarządzania przemysłem metodami pośredniego - parametrycznego planowania, poprzez pionowe wiązanie planów głównie przy pomocy parametrów ekonomicznych i norm finansowych i w niezbędnym zakresie obligatoryjnych zadań ilościowych.

3.1.3. Stworzenie Zjednoczeniu "Mera" możliwości realizowania polityki ekonomicznej w dłuższych okresach czasu poprzez określenie dla nich parametrów ekonomiczno-finansowych, norm i zadań obligatoryjnych na okresy wieloletnie, metodą kroczącą.

3.1.4. Dokonywanie ocen działalności gospodarczej Zjednoczenia "Mera" na podstawie stopnia poprawy wyników ekonomicznych.

3.2. W zakresie zatrudnienia i wynagrodzenia.

3.2.1. Kształtowanie zatrudnienia stosownie do potrzeb i możliwości wynikających z dyspozycyjnego funduszu płac i polityki wynagradzania.

3.2.2. Wprowadzenie zasady parametrycznego ustalania funduszu płac relatywnie do wzrostu produkcji dodanej, odstąpienie od bezpośredniego limitowania funduszu płac.

3.2.3. Powiązanie ruchomej części płac kadry kierowniczej i głównych specjalistów Zjednoczenia ze wzrostem zysku netto.

3.2.4. Przekształcenie nagród z funduszu zakładowego dotychczas tworzonego z zysku w zakładowy fundusz nagród rocznych realizowany poza funduszem płac w ciężar kosztów.

3.3. W zakresie systemu finansowego i cen:

3.3.1. Uelastycznienie w zakresie ustalania i zatwierdzania cen na produkowane wyroby i wykonane usługi.

3.3.2. Oparcie sprzedaży eksportowej i zakupów z importu na cenach transakcyjnych.

3.3.3. Oparcie sprzedaży krajowej na cenach zbytu.

3.3.4. Stosowanie dopłat i dotacji.

3.3.5. Oparcie rozliczeń z Budżetem Państwa z tytułu osiągniętego wyniku finansowego na opodatkowanie:

a/ środków trwałych, finansowanych własnymi funduszami,

b/ funduszu płac,

c/ funduszu przedsiębiorstw i scentralizowanego funduszu rozwoju,

d/ funduszu premiowego kierownictwa i głównych specjalistów.

3.3.6. Zwiększenie koncentracji środków na rozwój przemysłu, stworzenie większej elastyczności w zakresie finansowania działalności gospodarczej poprzez tworzenie w Centrali Zjednoczenia scentralizowanego funduszu rozwoju, niezależnie od funduszu przedsiębiorstw.

3.3.7. Zwiększenie roli kredytów bankowych.

3.3.8. Stworzenie większych możliwości w zakresie finansowania działalności socjalnej i mieszkaniowej poprzez utworzenie odrębnych funduszy na te cele, odnoszonych w ciężar kosztów bieżącej działalności i uzależnienia ich wzrostu od wzrostu funduszu płac.

3.3.9. Zjednoczenie Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej "Mera" rozlicza się centralnie z Budżetem Państwa, obejmując wyniki finansowe wszystkich jednostek wchodzących w jego skład.

3.4. W zakresie rozwoju.

3.4.1. Zwiększenie roli inwestycji kredytowanych.

3.4.2. Zwiększenie roli Zjednoczenia w procesie inwestowania w branży - w procesie realizacji programu rozwoju przemysłu.

3.4.3. Wprowadzenie zasady spłaty kredytów inwestycyjnych z:

- amortyzacji środków trwałych nowych obiektów sfinansowanych z tych kredytów,
- z części zysku brutto,
- uzupełniająco z funduszu przedsiębiorstwa i scentralizowanego funduszu rozwoju.

3.4.4. Realizowanie remontów kapitalnych w ciężar kosztów.

II. OGÓLNE ZASADY PLANOWANIA

1. Podstawą działania Zjednoczenia "MERA" są plany:

- perspektywiczne,
- 5-letnie,
- roczne i operatywne.

1.2. Perspektywiczne plany rozwoju Zjednoczenie "MERA" opracowuje w oparciu o:

- wieloletnie programy rozwoju produkcji i jej przeznaczenia /na potrzeby krajowe i na eksport/,
- długofalowe koncepcje modernizacji i rozbudowy potencjału produkcyjnego,
- skalę, kierunki i założenia organizacyjne rozwoju zaplecza naukowo-badawczego,
- potrzeby zapewnienia wysokiego poziomu jakościowego i technicznego produkcji.

Głównym celem programowania jest przygotowanie koncepcji przedsięwzięć /badawczo-rozwojowych, organizacyjno-technicznych i inwestycyjnych/, warunkujących rozwiązywanie problemów rozwojowych.
Przy opracowaniu planów perspektywicznych, Zjednoczenie "Mera" uwzględnia założenia zawarte w perspektywicznych planach wyższych szczebli.

1.3. Zjednoczenie "MERA" opracowuje własne plany 5-letnie w oparciu o założenia kierunkowe ujęte w planach perspektywicznych i 5-letnich planach rozwoju gospodarki narodowej.
Plany 5-letnie Zjednoczenia "Mera" konkretyzują przyjęte w perspektywicznym programie i 5-letnim planie gospodarki narodowej kierunkowane założenia roz-

woju, rozmiary produkcji i sprzedaży, zapewniające niezbędny stopień zaspokojenia potrzeb społecznych oraz uwzględniają niezbędny przyrost zdolności produkcyjnych i kierunki rozwoju ekonomicznego.

1.4. Zjednoczenie "MERA" opracowuje plan roczny swej działalności wg zasad i metodyki ogólnie obowiązującej z uwzględnieniem potrzeb własnych, wynikających z obowiązującego systemu ekonomiczno-finansowego.

1.4.1. Roczne plany opracowywane są w oparciu o:

- plan 5-letni,
- własne rozeznanie oraz zawarte umowy /porozumienia/ z odbiorcami,
- informacje o dostępnych zasobach i środkach materiałowo-zaopatrzeniowych oraz finansowych /kredyty, pożyczki itp./,
- aktualnie obowiązujące ceny,
- posiadane zdolności produkcyjne i programy tworzenia nowych zdolności produkcyjnych,
- obligatoryjne zadania, parametry odpisy, oraz normy określone przez Ministra Przemysłu Maszynowego.

1.5. Zjednoczenie "MERA" przekazuje do Ministerstwa Przemysłu Maszynowego informacje o planach i programach rozwoju w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu Maszynowego.

2. Minister Przemysłu Maszynowego ustala dla Zjednoczenia "Mera" następujące normatywy:

2.1. Normatywną relację "R" określającą przyrost funduszu płac w stosunku do przyrostu produkcji dodanej.

2.2. Normatyw "N" określający relację przyrostu funduszu premiowego kierownictwa i samodzielnych pracowników umysłowych w stosunku do przyrostu zysku netto dla Zjednoczenia, w tym dla Centrali Zjednoczenia "MERA".

2.3. Normatyw "D" - udziału w kwocie dewiz z eksportu do KK z przeznaczeniem na import kooperacyjny, inwestycyjny oraz współpracę z zagranicą.

2.4. Progresywne normy opadatkowania funduszy rozwojowych /scentralizowanego funduszu rozwoju i funduszy przedsiębiorstw/.

3. Minister Przemysłu Maszynowego może ustalić dla Zjednoczenia "Mera" następujące zadania obligatoryjne i limity:

3.1. Dostawy dla odbiorców mających pierwszeństwo dostaw.

3.2. Opracowanie węzłowych tematów badawczych.

3.3. Inwestycje o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

3.4. Limity materiałów rozdzielanych centralnie.

3.5. Wartość eksportu do krajów kapitalistycznych w złotych dewizowych.

3.6. Limit importu z krajów kapitalistycznych w złotych dewizowych /kooperacyjny, biegowy, inwestycyjny i gestyjny/.

4. Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "MERA" ustala dla przedsiębiorstw zgrupowanych w Zjednoczeniu następujące normatywy, zadania obligatoryjne i limity

4.1. Normatywną relację "R" określającą przyrost funduszu płac w stosunku do przyrostu produkcji dodanej.

4.2. Normatywną relację "N" określającą przyrost funduszu premiowego kierownictwa i głównych specjalistów w stosunku do przyrostu zysku netto.

4.3. Limit importu kooperacyjnego, biegowego i inwestycyjnego z krajów KK w złotych dewizowych.

4.4. Normę procentową narzutu na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego.

4.5. Normę wpłaty z zysku na scentralizowany fundusz rozwoju.

4.6. Dostawy szczególnie preferowanych wyrobów zarówno na kraj, jak i eksport.

4.7. Wartość eksportu w złotych dewizowych, z podziałem na KK i KS.

4.8. Opracowanie węzłowych tematów z dziedziny postępu techniczno-organizacyjnego.

4.9. Inwestycje o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

4.10. Zasady tworzenia i ewentualne kwoty wydatków na cele reprezentacyjne.

4.11. Limity materiałów rozdzielanych centralnie.

5. Normatywy, zadania obligatoryjne i limity ustalane są dla Zjednoczenia "MERA" na okres do 1975 r. Na lata następne będą ustalane metodą kroczącą z wyprzedzeniem trzyletnim /tzn. w każdym kolejnym roku na rok następny po okresie trzyletnim/.

W pierwszym roku funkcjonowania niniejszych zasad Dyrektor ma prawo dokonać zmiany normatywów "R" i "N" dla zgrupowanych przedsiębiorstw na okres do 1975 r.

6. Ministerstwo Przemysłu Maszynowego oraz inne jednostki dokonują oceny działalności gospodarczej Zjednoczenia "MERA" jako całości.

7. Działalność gospodarcza Zjednoczenia "MERA" będzie oceniana na podstawie:

- dynamiki sprzedaży oraz stopnia zaspokojenia potrzeb odbiorców,
- wzrostu poziomu technicznego produkcji oraz wzrostu eksportu,
- postępu w zakresie jakości i nowoczesności,
- stopnia wykorzystania potencjału produkcyjnego,
- wzrostu akumulacji oraz zysku netto,
- wzrostu poziomu wydajności pracy i zarobków pracowników,
- realizacji zadań wynikających z decyzji władz zwierzchnich,
- relacji ekonomicznych w postaci wielkości sprzedaży produkcji i usług, funduszu płac, zatrudnienia, inwestycji eksportu itp.
- sytuacji finansowej,
- poprawy warunków socjalno-bytowych załóg.

8. Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "MERA" ocenia działalność przedsiębiorstw i jednostek organizacyjnych wg kryteriów omawianych w pkt. 7.

III. ZATRUDNIENIE I SYSTEM WYNAGRODZEŃ

1. Ustalanie zatrudnienia i funduszu płac w odniesieniu do Zjednoczenia "Mera" i zgrupowanych przedsiębiorstw przemysłowych

1.1. Zatrudnienie i fundusz płac dla Zjednoczenia "Mera" jako całości oraz dla przedsiębiorstw przemysłowych zgrupowanych w Zjednoczeniu "Mera" nie są limitowane.

1.2. Liczbę i strukturę zatrudnienia:

a/ w Centrali Zjednoczenia ustala Dyrektor Zjednoczenia,

b/ w przedsiębiorstwach przemysłowych zgrupowanych w Zjednoczeniu ustalają dyrektorzy tych przedsiębiorstw.

1.3. Wielkość dyspozycyjnego funduszu płac dla Zjednoczenia "Mera" jako całości ustala się na podstawie wzoru:

$$F_n = F_o/d^{Pd} \cdot R + 1/ \qquad /1/$$

gdzie:

F_n - dyspozycyjny fundusz płac na dany okres,

F_o - dyspozycyjny fundusz płac z okresu poprzedniego /bazowego/,

d^{Pd} - wskaźnik przyrostu produkcji dodanej,

R - normatywna relacja określająca przyrost funduszu płac w stosunku do przyrostu produkcji dodanej.

1.3.1. Wielkość dyspozycyjnego funduszu płac dla przedsiębiorstw przemysłowych może być ustalana na podstawie identycznego wzoru.

W ramach dyspozycyjnego funduszu płac dla Zjednoczenia jako całości Naczelny Dyrektor Zjednoczenia ustala dyspozycyjny fundusz płac dla pracowników Centrali Zjednoczenia.

1.3.2. Dla roku 1973 bazowy fundusz płac Zjednoczenia "Mera" /F_o/ obejmuje dokonane w roku 1972, w Centrali Zjednoczenia i we wszystkich wchodzących w skład Zjednoczenia przedsiębiorstwach i innych jednostkach organizacyjnych wypłaty z tytułu pracy podane w załączniku nr. 1.

Sumę wypłat w roku bazowym:

a/ pomniejsza się o fundusz premiowy oraz o nagrody dotychczas wypłacane kierownictwu i głównym specjalistom Centrali Zjednoczenia /wymienionym w zał. nr 3/ oraz przedsiębiorstw przemysłowych /wymienionym w zał. nr 2/,

b/ powiększa się o podatek od wynagrodzeń dotyczący nieopodatkowanych nagród,

c/ powiększa się o oszczędności funduszu płac wygospodarowane w rozumieniu Uchwały nr 23 RM z dnia 28.I.1972 /MP nr 11 z dnia 25.II.1972/.

1.3.3. Wskaźnik przyrostu produkcji dodanej /d^{Pd}/ ustala się wg wzoru:

$$d^{Pd} = \frac{Pd_n}{Pd_o} - 1 \qquad /2/$$

gdzie:

Pd_n - wartość produkcji dodanej w okresie rozliczeniowym,

Pd_o - wartość produkcji dodanej w okresie poprzedzającym okres rozliczeniowy.

Wartość produkcji dodanej przedsiębiorstw oblicza się wg wzoru:

$$Pd = S - M - K \qquad /3/$$

gdzie:

S - wartość sprzedaży ogółem własnych wyrobów i usług w cenach realizacji zwiększona o uzyskane dopłaty eksportowe, dotacje przedmiotowe oraz zmniejszona o podatek obrotowy.

M - wartość zakupionych materiałów podstawowych i pomocniczych, półfabrykatów, z kooperacji wewnętrznej i zewnętrznej Zjednoczenia, paliw, energii i usług obcych materialnych /obróbka obca/, zmniejszona o wartość sprzedanych materiałów podstawowych i pomocniczych, zwrotów dostawcom oraz o wartość zakupów zwiększających zapasy dotyczące produkcji specjalnej,

K - roczne raty kredytów inwestycyjnych oraz roczne raty opłat licencyjnych i szkolenia zagranicznego określone wg następujących zasad:

a/ w odniesieniu do licencji i szkolenia zagranicznego związanych z inwestycjami, okres rozliczenia w czasie jest równy okresowi spłaty kredytów inwestycyjnych,

b/ w odniesieniu do pozostałych licencji i szkolenia zagranicznego okres rozliczenia w czasie przyjmuje się zgodnie z zasadami rozliczenia kosztów specjalnych w ramach rozliczeń międzyokresowych.

Roczną ratę opłat licencyjnych i szkolenia zagranicznego dla roku bazowego 1972 przyjmuje się w wysokości naliczonej dla roku 1973.

Wartość produkcji dodanej Zjednoczenia "Mera" stanowi suma produkcji dodanej przedsiębiorstw.

2. Ustalenie zatrudnienia i funduszu płac w pozostałych jednostkach organizacyjnych

2.1. Wielkość i strukturę zatrudnienia w pozostałych jednostkach organizacyjnych tj. w:

a/ Instytutach,

b/ Przedsiębiorstwach Doświadczalnych,

c/ Biurze Zbytu "Merazet" i PHZ "Metronex",

d/ Przedsiębiorstwach Projektowania,

ustalają kierownicy tych jednostek.

2.2. Wielkość funduszu płac dla jednostek organizacyjnych wymienionych w punkcie 2.1, ustala Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "Mera" w ramach dyspozycyjnego funduszu płac Zjednoczenia jako całość, dla jednostek wchodzących w skład przedsiębiorstwa, dyrektor przedsiębiorstwa w ramach dyspozycyjnego funduszu płac.

W jednostkach wymienionych w p-cie 2.1. będą obowiązywały dotychczasowe zasady wynagradzania.

3. Zasady gospodarowania funduszem płac

3.1. Z dyspozycyjnego funduszu płac wypłaca się wynagrodzenia o charakterze stałym i ruchomym. Podstawową funkcję bodźcową spełniają płace stałe /zasadnicze/, wypłacane zgodnie z postanowieniami Układu Zbiorowego Pracy

dla Przemysłu Metalowego. Zjednoczenie "Mera" jest uprawnione do przechodzenia na nowe zasady wynagradzania zawarte w uchwale Nr 222 Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 1972 r. Do czasu wprowadzenia nowych taryfikatorów, tabel płac i regulaminów wypłat oraz zabezpieczenia środków w dyspozycyjnym funduszu płac zachowuje się dotychczasowy system wypłat, w ramach naliczonego zgodnie z obowiązującą formułą - dyspozycyjnego funduszu płac.

3.2. W ciągu roku rozliczeniowego wypłaty dokonywane są w ciężar planowanego dyspozycyjnego funduszu płac.

3.3. Ostateczne obliczenie należnego dyspozycyjnego funduszu płac i jego rozliczenie następuje po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa /dla przedsiębiorstw/ oraz Zjednoczenia.

W rozliczeniu dyspozycyjnego funduszu płac za dany okres uwzględnia się wszystkie wypłaty dotyczące tego okresu - zrealizowane i należne.

3.4. Gospodarowanie dyspozycyjnym funduszem płac ma charakter ciągły. Oznacza to, że po jego rozliczeniu za dany rok może nastąpić różnica:

a/ dodatnia, która tworzy wolne środki płacowe,

b/ ujemna, która pokrywana jest z rezerwy dyspozycyjnego funduszu płac, a w przypadku braku rezerwy zaciągany jest kredyt bankowy, który obciąża dyspozycyjny fundusz płac następnego okresu.

3.4.1. Wolne środki płacowe w przedsiębiorstwach wynikają z dodatkowej różnicy między obliczonym po zamknięciu roku dyspozycyjnym funduszem płac i dokonanymi oraz należnymi wypłatami w jego ciężar.

Z wolnych środków płacowych przedsiębiorstwa muszą co najmniej 25% przeznaczyć na rezerwę funduszu płac, z czego 75% tej rezerwy pozostaje jako rezerwa funduszu płac przedsiębiorstwa a 25% przekazywane jest do Zjednoczenia na rezerwę funduszu płac ewidencjonowaną w Centrali Zjednoczenia i będącą w dyspozycji Dyrektora Zjednoczenia "Mera".

Rezerwa funduszu płac przedsiębiorstwa przechodzi z roku na rok. Jej maksymalna wielkość nie może przekroczyć 8,5% dyspozycyjnego funduszu płac przedsiębiorstwa.

Po osiągnięciu granicy 8,5% dalsze odpisy rezerwy przekazywane są na rezerwowy fundusz Zjednoczenia.

Rezerwa funduszu płac przedsiębiorstwa zabezpiecza pokrycie:

a/ niedoborów funduszu płac,

b/ potrzeb związanych z okresowym zwiększeniem nakładów pracy żywej.

Pozostałe, po odliczeniu na rezerwę funduszu płac, wolne środki przeznacza się w przedsiębiorstwach na:

a/ opłacenie dodatkowego wzrostu zatrudnienia,

b/ awansowanie i przeszeregowania pracowników,

c/ wypłatę przejściowych premii i dodatków do płac i przejściowych premii dla pracowników przedsiębiorstw, którzy nie wchodzą w skład kierownictwa i głównych specjalistów.

Wynagrodzenia z bezosobowego funduszu płac wypłacane są w ramach dyspozycyjnego funduszu płac.

3.4.2. Rezerwa dyspozycyjnego funduszu płac ewidencjonowana w Centrali Zjednoczenia "Mera" powstaje z dwóch źródeł:

a/ z dodatniej różnicy między obliczonym, po zamknięciu roku, dyspozycyjnym funduszem płac dla całego Zjednoczenia a sumą:

- dyspozycyjnych funduszów płac przedsiębiorstw,
- dyspozycyjnego funduszu płac dla Centrali Zjednoczenia ustalonego przez Naczelnego Dyrektora,
- limitów funduszów płac innych jednostek organizacyjnych,

b/ z wpłat przedsiębiorstw, o których mowa w punkcie 3.4.1.

Rezerwa dyspozycyjnego funduszu płac ewidencjonowana w Centrali Zjednoczenia "Mera" i będąca w dyspozycji Dyrektora Zjednoczenia przeznaczona jest na:

a/ pokrycie niedoborów dyspozycyjnego funduszu płac w przedsiębiorstwach przemysłowych zgrupowanych w Zjednoczeniu,

b/ dofinansowanie przedsiębiorstw przemysłowych, w których występują dodatkowe potrzeby,

c/ dodatkowy kadrowy rozwój zaplecza techniczno-ekonomicznego Zjednoczenia.

3.4.3. Z dyspozycyjnego funduszu płac mogą być wypłacone premie i nagrody. Ustalenie tytułów premii i nagród oraz kryteriów i zasad ich przyznawania należy do kompetencji Dyrektora Zjednoczenia "Mera". Zasady te powinny być określone w wewnętrznych regulaminach.

W uruchomieniu poszczególnych tytułów premii i nagród Zjednoczenie "Mera" powinno uwzględniać aktualne preferencje ogólnej polityki państwa.

W szczególności powinny być uwzględnione:

a/ rozwój i poprawa efektywności ekonomicznej handlu zagranicznego,

b/ racjonalne gospodarowanie materiałami,

c/ rozwój techniki i efektywności postępu techniczno-organizacyjnego,

d/ inne cele wg uznania Dyrektora Zjednoczenia "Mera".

Dotychczasowe tytuły wypłat /wymienione w zał. nr. 1 w poz. od 3 do 19/ jak i zasady ich uruchamiania dla pracowników premiowanych z dyspozycyjnego funduszu płac nie obowiązują Zjednoczenia "Mera".

Pracownicy premiowani z zysku nie mogą korzystać z premii i nagród wypłacanych z dyspozycyjnego funduszu płac.

3.5. Jeżeli po rozliczeniu roku wystąpi w przedsiębiorstwach ujemna różnica między dyspozycyjnym funduszem płac, a faktycznymi wypłatami, może być ona pokryta w kolejności z:

a/ rezerwy funduszu płac przedsiębiorstwa,

b/ rezerwy funduszu płac ewidencjonowanej w Centrali Zjednoczenia "Mera",

c/ kredytu bankowego /oprocentowanego/.

W razie wystąpienia niedoboru dyspozycyjnego funduszu płac Naczelny Dyrektor Zjednoczenia, w stosunku do przedsiębiorstwa, a Minister Przemysłu Maszynowego w stosunku do kierownictwa Zjednoczenia "Mera" podejmie odpowiednie decyzje co do sankcji premiowych.

Bankową kontrolę funduszu płac Zjednoczenia "Mera" sprawuje Narodowy Bank Polski.

3.6. W przypadku utrwalenia się poprawy wyników ekonomicznych Zjednoczenia i stosowania w Zjednoczeniu przejściowych premii i dodatków do płac przynajmniej przez okres 2 lat, Minister Przemysłu Maszynowego na wniosek

Dyrektora Zjednoczenia, w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, może podjąć decyzję przekształcenia, w całości lub w części, przejściowych dodatków i premii o których mowa w p-cie 3.4.1 c w podwyżkę stawek płac taryfowych.

3.7. Wynagrodzenie pracowników w jednostkach wymienionych w p-cie 2.1, odbywa się wg dotychczasowych zasad, w ramach dyspozycyjnego funduszu płac Zjednoczenia "Mera".

Oszczędności w stosunku do przyznanych limitów funduszu płac przechodzą z roku na rok i pozostają w tych jednostkach.

4. Premiowanie pracowników

4.1. W przedsiębiorstwach przemysłowych:

4.1.1. Premiowanie pracowników przedsiębiorstw, którzy nie wchodzą w skład kierownictwa i głównych specjalistów, odbywa się w ciężar dyspozycyjnego funduszu płac na zasadach określonych w wewnętrznych regulaminach premiowania.

4.1.2. Równolegle do dyspozycyjnego funduszu płac, obliczanego i rozliczanego na podanych zasadach, w przedsiębiorstwach tworzony jest z zysku fundusz premiowy, z którego premiowani są pracownicy wchodzący w skład kierownictwa i główni specjaliści, wyszczególnieni w załączniku nr 2.

Określanie tytułów premiowych oraz zasady wypłat z funduszu premiowego odbywa się zgodnie z postanowieniami zawartymi w punkcie 3.4.3.

Fundusz premiowy nie obciąża kosztów, jest elementem podziału zysku. Jego wielkość ustala się na podstawie wzoru:

$$Fp_n = Fp_o /d^{Zn} \cdot N + 1/ \qquad /4/$$

gdzie:

Fp_n - dyspozycyjny fundusz premiowy na dany okres,

Fp_o - dyspozycyjny bazowy fundusz premiowy /może obejmować dotychczas wypłacone premie i nagrody/,

Zn - zysk netto,

d^{Zn} - wskaźnik przyrostu zysku netto, obliczany jako:

$$_{d}Zn = \frac{Zn_1}{Zn_o} - 1 \qquad /5/$$

N - normatywna relacja określająca przyrost funduszu premiowego w stosunku do przyrostu zysku netto.

4.1.2.1. Przyrost funduszu premiowego, w stosunku do wielkości wyjściowej tego funduszu, lub część tego przyrostu pozostała po utworzeniu rezerwy, przeznaczona na wypłatę premii pracownikom na dany rok, podlega, /obciążeniu/ opodatkowaniu wg następującej skali:

Nadwyżka funduszu premiowego /pomniejszona o utworzoną rezerwę/ ponad poziom wyjściowy tego funduszu w punktach	Wysokość opodatkowania /obciążenia/ w procentach
do 2	10
powyżej 2 do 5	25
powyżej 5 do 10	50
powyżej 10	80

Obliczenia obciążeń wg podanej skali dokonuje się w sposób składany oddzielnie dla każdej pozycji.

Obliczone opodatkowanie funduszu premiowego, przedsiębiorstwa przekazują do Centrali Zjednoczenia, która rozlicza się z budżetem z tego tytułu globalnie w skali całego Zjednoczenia "Mera".

4.1.2.2. Z części przyrostu naliczonego funduszu premiowego przedsiębiorstwa mogą tworzyć rezerwę funduszu premiowego /do wysokości 10% płac zasadniczych tej grupy pracowników/, która jest przeznaczona na wypłaty premii w przypadkach spadku zysku. Środki przeznaczone na rezerwę funduszu premiowego nie podlegają opodatkowaniu. Dopiero ich ponowne włączenie do funduszu premiowego powoduje uruchomienie zasady progresywnego opodatkowania. Z przyrostu funduszu premiowego, przeznaczonego na rezerwę funduszu premiowego przedsiębiorstwa, 25% podlega odprowadzeniu do Centrali Zjednoczenia na rezerwę funduszu premiowego Zjednoczenia "Mera".

4.1.2.3. Minister Przemysłu Maszynowego - na wniosek Dyrektora Zjednoczenia "MERA" - w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, może podjąć decyzję o przekształceniu części funduszu premiowego /ponad poziom wyjściowy/ w podwyżkę stałych uposażeń pracowników. W tym przypadku nastąpi odpowiednie obniżenie bazowego funduszu premiowego i zwiększenie dyspozycyjnego bazowego funduszu płac. Decyzja taka będzie podejmowana równolegle z decyzją, o której mowa w punkcie 3.6. Bieżące wypłaty z funduszu premiowego dokonywane są zaliczkowo, ostateczne rozliczenie należnej premii następuje po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa.

4.2. W Centrali Zjednoczenia

Pracownicy Centrali Zjednoczenia "MERA", wymienieni w załączniku nr 3, premiowani są z funduszu premiowego tworzonego z zysku netto Zjednoczenia "MERA".

Omówione zasady ustalania i gospodarowania funduszem premiowym przedsiębiorstw przemysłowych /w punktach 4.1.1 i 4.1.2/ odnoszą się także do funduszu premiowego pracowników Centrali Zjednoczenia, przy czym:

a/ normatyw "N" ustalony dla Zjednoczenia "Mera" stanowi podstawę do obliczenia funduszu premiowego dla pracowników Centrali,

b/ przyrost zysku netto /jako jeden z elementów warunkujących wzrost funduszu premiowego/ liczony jest w skali całego Zjednoczenia "MERA" łącznie z wynikami zaplecza techniczno-organizacyjnego i obrotu towarowego.

4.3. W pozostałych jednostkach

4.3.1. Premiowanie pracowników w pozostałych jednostkach organizacyjnych odbywać się będzie wg obowiązujących przepisów oraz regulaminów wewnętrznych.

Wypłata premii dokonywana jest w ciężar limitu funduszu płac wg dotychczasowych zasad.

4.3.2. Dyrektor Zjednoczenia "Mera" może w ramach dyspozycyjnego funduszu płac Zjednoczenia przyznać nagrody indywidualne dla pracowników tych jednostek, z wyjątkiem pracowników premiowanych z zysku.

4.4. W Zjednoczeniu "Mera" tworzy się rezerwę funduszu premiowego z dwóch źródeł:

a/ z dodatniej różnicy pomiędzy należnym odpisem z zysku na fundusz premiowy dla całego Zjednoczenia a sumą:
- odpisów na fundusze premiowe przedsiębiorstw,
- odpisu na fundusz premiowy Centrali Zjednoczenia.

b/ z wpłat przedsiębiorstw, o których mowa w punkcie 4.1.2. Rezerwa funduszu premiowego ewidencjonowana w Centrali Zjednoczenia "Mera" i będącą w dyspozycji Dyrektora Zjednoczenia przeznaczona jest na zasilanie funduszy premiowych przedsiębiorstw przemysłowych i Centrali Zjednoczenia.

W przypadku braku rezerwy funduszu premiowego, na pokrycie różnicy pomiędzy faktycznie wypłaconą kwotą funduszu premiowego a kwotą naliczonego funduszu premiowego według formuły podanej w p-cie 4.1.2 - Zjednoczenie "Mera" zaciąga kredyt bankowy. Kredyt ten obciąża fundusz premiowy następnych okresów.

4.5. Minister Handlu Zagranicznego na wniosek Dyrektora Zjednoczenia "Mera" może przekazać dla Zjednoczenia "Mera" dodatkowe środki na nagrody za aktywizację eksportu nieopłacalnego lecz pożądanego z punktu widzenia całej gospodarki narodowej. Środki o których mowa wyżej są w dyspozycji Dyrektora Zjednoczenia "Mera".

Nagrody ze środków uzyskanych dodatkowo z MHZ wypłacane są niezależnie od nagród i premii za efektywność eksportu i za aktywizację eksportu objętych dyspozycyjnym funduszem płac Zjednoczenia "Mera".

5. Zakładowy fundusz nagród rocznych

5.1. W Centrali Zjednoczenia "Mera" oraz w przedsiębiorstwach przemysłowych zgrupowanych w Zjednoczeniu, tworzy się zakładowy fundusz nagród rocznych płatnych w formie jednorazowej nagrody za indywidualne osiągnięcia roczne /tzw. 13-ta pensja/.

Nagrody te obciążają koszty przedsiębiorstw, jako miesięczne odpisy, /wprowadzenie instytucji Zakładowego funduszu nagród rocznych łączy się z nowym uregulowaniem sprawy zakładowego funduszu mieszkaniowego i funduszu socjalnego, co omówiono w rozdz. V/.

5.2. Bazą tworzenia zakładowego funduszu nagród rocznych na rok 1973 jest wskaźnik faktycznego udziału nagród z funduszu zakładowego w stosunku do funduszu wynagrodzeń /dyspozycyjnego funduszu płac i funduszu premiowego/ za rok 1972 przedsiębiorstw przemysłowych dotychczas uprawnionych do tworzenia funduszu zakładowego. Środki przeznaczone w kolejnych latach na wypłatę nagród rocznych wzrastają wg skali ogólnie obowiązującej.

5.3. Zakładowy fundusz nagród rocznych dla pracowników Centrali Zjednoczenia tworzony jest przy zastosowaniu średnioważonego wskaźnika procentowego przedsiębiorstw przemysłowych. Odpisy na ten fundusz zaliczane są do kosztów utrzymania Centrali Zjednoczenia.

5.4. Zasady wypłat nagród rocznych, zawierają właściwe przepisy ogólne i regulaminy wewnętrzne.

IV. USTALANIE CEN

1. W Zjednoczeniu "Mera" obowiązują następujące ceny sprzedaży:

- ceny zbytu,
- ceny transakcyjne.

1.1. Ceny zbytu wyrobów cennikowych obowiązujące na dzień 1.1.1973 r. oraz ceny zatwierdzone po 1.1.1973 r. traktowane są jako ceny maksymalne.

1.2. Ceny maksymalne ustalane są przez właściwy organ państwowy.

1.3. Zmiana cen maksymalnych stanowi urzędową zmianę cen.

2. Zakres stosowania oraz zasady i tryb ustalania cen zbytu.

2.1. Ceny zbytu stosuje się przy sprzedaży wyrobów i usług Zjednoczenia "Mera" na rynek krajowy.

2.2. Ceny zbytu nowo produkowanych i modernizowanych wyrobów ustalane są zgodnie z obowiązującą formułą cenową uwzględniającą koszty produkcji i normatywną stawkę zysku. Ceny te nie mogą być wyższe od oferowanych cen światowych.

2.3. W celu stworzenia preferencji dla pożądanego wzrostu produkcji i kształtowania jej struktury asortymentowej /przede wszystkim dla nowo uruchamianych wyrobów niosących postęp techniczny na poziomie światowym/, mogą być ustalone preferencyjne stawki zysku.

Stawki te mogą być ustalane na określony okres czasu /2 - 3 lata/ w zależności od tempa ekonomicznego starzenia się wyrobu.

Po upływie tego okresu Zjednoczenie "Mera" ma obowiązek dokonać obniżki ceny do poziomu uwzględniającego koszt produkcji i doliczenie normatywnej stawki zysku.

2.4. Stawki zysku o których mowa w punkcie 2.2 i 2.3 ustalane są przez organa państwowe na wniosek Zjednoczenia "Mera".

2.5. Nowa formuła cenowa zostanie wprowadzona stopniowo w miarę powstawania w Zjednoczeniu "Mera" odpowiednich warunków.

2.6. Ceny zbytu ustalane są:

2.6.1. Na maszyny i urządzenia /w rozumieniu obowiązujących przepisów/, zgodnie z zasadami ustalonymi przez Państwową Komisję Cen.

2.6.2. Na wyroby nie zaliczone do maszyn i urządzeń /objęte obowiązującymi cennikami państwowymi/, na zasadach ogólnie obowiązujących.

2.6.3. W zakresie wyrobów wytwarzanych w ramach kooperacji, wyrobów i usług nietypowych na zasadzie porozumienia pomiędzy dostawcą i odbiorcą.
W odniesieniu do cen na wyroby kooperacyjne oraz wyroby i usługi nietypowe - do czasu uregulowania ogólnymi przepisami - przyjmuje się zasadę, że nie podlega odprowadzeniu do budżetu część zysku osiągnięta na produkcji wyrobów równa uzyskanej obniżce kosztów na tej produkcji. Ceny na wyroby kooperacyjne w następnym roku ustalane będą na podstawie wynikowego średniego poziomu kosztów tych wyrobów z uwzględnieniem obowiązującej stawki zysku.
Nie stosuje się statystycznych korekt z tytułu zmian cen dostaw kooperacyjnych i nietypowych, stawek, dopłat itp.

2.6.4. Na wyroby posiadające zatwierdzoną cenę detaliczną, ceny zbytu ustala się pomniejszając cenę detaliczną o obowiązujące marże handlowe.
Podatek obrotowy na wyrobach rynkowych nalicza się na podstawie procentowych stawek ustalonych dla poszczególnych grup wyrobów do cen zbytu.

3. Zakres stosowania cen transakcyjnych

3.1. Ceny transakcyjne występują:
- przy sprzedaży towarów przeznaczonych na eksport,

- w dostawach towarów importowanych dla odbiorców krajowych, realizowanych przez przedsiębiorstwa handlu zagranicznego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3.2. W przypadkach, w których z różnych względów /płatniczych/ traktatowych import określonych środków produkcji będzie dokonywany z rynków, których ceny są wysokie /wyższe od cen innych potencjalnych dostawców zagranicznych lub wyższe od cen analogicznych wyrobów wytwarzanych w kraju/ będzie mogła być przyznana dopłata importowa do ceny transakcyjnej. Wówczas odbiorca krajowy płaci cenę transakcyjną zmniejszoną o dopłatę importową.

Dopłaty importowe do cen transakcyjnych pokrywa Minister Handlu Zagranicznego wg ogólnie obowiązujących zasad.

3.3. W odniesieniu do artykułów pochodzących z importu, których ceny transakcyjne kształtują się niżej od cen takich samych lub podobnych artykułów wytwarzanych w kraju, mogą być wprowadzane obciążenia importowe do cen transakcyjnych. Wówczas krajowy odbiorca płaci cenę transakcyjną powiększoną o obciążenia importowe.

V. GOSPODARKA FINANSOWA

A. Akumulacja i zysk oraz ich podział i przeznaczenie

1. Akumulacja finansowa

1.1. Akumulację finansową Zjednoczenia "Mera" stanowi różnica pomiędzy wartością sprzedaży a kosztem własnym tej sprzedaży skorygowana o saldo strat i zysków nadzwyczajnych.

1.2. Wartość sprzedaży ustala się według cen realizacji tj. sprzedaż na cele krajowe według cen zbytu, a na eksport według cen transakcyjnych.

1.3. Koszty działalności obejmują koszty zakupu, produkcji i sprzedaży ustalone wg dotychczasowych zasad oraz wynikające z dalszych ustaleń narzuty na:

- fundusz socjalny,
- zakładowy fundusz mieszkaniowy,
- zakładowy fundusz nagród rocznych,
- koszty remontów kapitalnych,

Ponadto koszty przedsiębiorstw obciąża się oprocentowaniem od wykorzystanych kredytów inwestycyjnych.

2. Wynik finansowy

2.1. Wynikiem finansowym brutto Zjednoczenia "Mera" jest akumulacja finansowa.

2.1.1. zmniejszona o:

- podatek obrotowy /i dodatnie różnice budżetowe do czasu ich zlikwidowania/,
- oprocentowanie funduszy własnych w środkach trwałych netto wg ustalonej normy,
- opodatkowanie funduszu płac wg ustalonej stawki,

- dodatnie różnice budżetowe,
- stratę na likwidacji /sprzedaży/ środków trwałych.

2.1.2. zwiększona o:
- dopłaty do cen transakcyjnych, dotacje i zwrot akumulacji pośredniej,
- dotacje przedmiotowe i ujemne różnice budżetowe do czasu ich zlikwidowania,
- zysk na likwidacji /sprzedaży/ środków trwałych.

2.2. Z wyniku finansowego brutto Zjednoczenia "MERA" pokrywa się:
- spłatę kredytów bankowych udzielanych na inwestycje branżowe w takiej części, w jakiej raty kapitałowe nie znajdują pokrycia w odpisach amortyzacyjnych nowo uruchamianych obiektów,
- udział placówek badawczych w zysku zrealizowanym w wyniku zastosowania w praktyce wyników opracowań tych placówek /wpłaty na fundusz efektów wdrożeniowych placówek naukowo-badawczych/.

2.3. Pozostałość stanowi zysk netto Zjednoczenia "MERA", który podlega podziałowi na:
- fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów przedsiębiorstw i Centrali Zjednoczenia,
- fundusz rozwoju Zjednoczenia "Mera".

2.4. Tworzenie i podział akumulacji i wyniku finansowego brutto w przedsiębiorstwach są analogiczne jak w Zjednoczeniu "Mera".

2.5. Natomiast zysk netto w przedsiębiorstwie /wynik finansowy netto/ podlega podziałowi w następującej kolejności na:
- odpisy na fundusz premiowy kierownictwa i samodzielnych pracowników umysłowych,
- wpłaty do Centrali Zjednoczenia na scentralizowany fundusz rozwoju,
- fundusz przedsiębiorstwa /pozostałość/.

2.5.1. Odpisów na fundusz premiowy kierownictwa i samodzielnych pracowników umysłowych dokonuje się wg normatywu N ustalonego dla poszczególnych przedsiębiorstw przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia "Mera" /patrz rozdz. III/.

2.5.2. Wpłat części zysku do Centrali Zjednoczenia na scentralizowany fundusz rozwoju dokonuje się według ustalonego przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia "Mera" procentu od wyniku finansowego netto.

Procenty wpłat dla poszczególnych przedsiębiorstw mogą być zróżnicowane i będą ustalane na okres 3 lat.

2.5.3. Na fundusz przedsiębiorstwa przeznacza się pozostałość zysku netto, po dokonaniu odpisów podanych w pkt. 2.5.1. i 2.5.2.

2.6. Centrala Zjednoczenia sporządza bilans całego zgrupowania i rozlicza się z budżetem jako całość odprowadzając środki zgodnie z ustalonymi dla Zjednoczenia normatywami i stawkami procentowymi.

2.7. Przedsiębiorstwa i inne jednostki organizacyjne działające na zasadach rozrachunku gospodarczego sporządzają własne bilanse i rozliczają się bezpośrednio z Centralą Zjednoczenia, odprowadzając środki na rachunek Zjednoczenia, zgodnie z ustalonymi dla nich normatywami i stawkami procentowymi.

2.8. W pozostałych jednostkach organizacyjnych Zjednoczenia "Mera" obowiązują dotychczasowe zasady finansowania.

B. Fundusze tworzone na szczeblu Zjednoczenia "Mera"

Dla umożliwienia i zapewnienia samofinansowania rozwoju i potrzeb bieżących Zjednoczenia "Mera" tworzone są następujące fundusze:

1. Scentralizowany fundusz rozwoju.
2. Rezerwowy fundusz rozwoju.
3. Fundusze Centrali Zjednoczenia.
4. Fundusz postępu techniczno-ekonomicznego.
5. Fundusz prac badawczych.

1. Scentralizowany fundusz rozwoju

1.1. Scentralizowany fundusz rozwoju tworzony jest z wpłat przedsiębiorstw z podziału zysku netto.

1.2. Scentralizowany fundusz rozwoju uzupełniany jest z:

- amortyzacji naliczonej od środków trwałych pochodzących z inwestycji własnych /funduszowych/ Centrali Zjednoczenia,
- środków obrotowych przeznaczonych na planowane remonty kapitalne w Centrali Zjednoczenia, gdy w ich miejsce postanowiono zakupić środki trwałe,
- rezerwowego funduszu rozwoju.

1.3. Odpis z zysku na scentralizowany fundusz rozwoju pomniejszony o część funduszu przeznaczoną na rezerwowy fundusz rozwoju, podlega progresywnemu opodatkowaniu.

Tabela opodatkowania funduszu rozwoju ustalana będzie łącznie z parametrami ekonomiczno-finansowymi.

Wpłaty do budżetu z tytułu opodatkowania funduszu rozwoju dokonuje Centrala Zjednoczenia.

1.4. Scentralizowany fundusz rozwoju przeznacza się przede wszystkim na:
- finansowanie branżowych przedsięwzięć rozwojowych,
- uzupełnienie niedoboru funduszy przedsiębiorstw.

1.5. Gospodarowanie scentralizowanym funduszem rozwoju ma charakter ciągły, niewydatkowane w danym okresie rozliczeniowym środki mogą być wykorzystane w okresie następnym.

2. Rezerwowy fundusz rozwoju

2.1. Rezerwowy fundusz rozwoju tworzony jest z wpłat przedsiębiorstw z podziału zysku netto w wysokości 50% nadwyżki odpisów na fundusze przedsiębiorstw i scentralizowany fundusz rozwoju ponad minimum wolne od opodatkowania.

2.2. Rezerwowy fundusz rozwoju nie podlega opodatkowaniu.

2.3. Rezerwowy fundusz rozwoju przeznaczony jest na zasilanie scentralizowanego funduszu rozwoju, jeżeli w danym okresie wystąpi niedobór tego funduszu.

2.4. Gospodarowanie rezerwowym funduszem rozwoju ma charakter ciągły - jak w pkt. 1.5.

3. Fundusze Centrali Zjednoczenia

3.1. W Centrali Zjednoczenia tworzy się następujące fundusze związane z jej działalnością:

1/ fundusz administracyjny,

2/ zakładowy fundusz nagród rocznych,

3/ fundusz socjalny,

4/ fundusz mieszkaniowy,

5/ fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów,

6/ rezerwowy fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów.

3.1.1. Fundusz administracyjny przeznaczony jest na finansowanie wydatków związanych z utrzymaniem Centrali Zjednoczenia.

Fundusz ten tworzy się z wpłat przedsiębiorstw odnoszonych w ciężar kosztów na podstawie decyzji Naczelnego Dyrektora po zasięgnięciu opinii Kolegium.

W przypadkach uzasadnionych fundusz administracyjny może być zasilany z funduszu rozwoju Zjednoczenia "Mera".

3.1.2. Zakładowy fundusz nagród rocznych tworzy się na zasadach podanych w rozdz. III.

3.1.3. Fundusz socjalny tworzy się w ciężar kosztów utrzymania Centrali Zjednoczenia w procencie określonym w normie dla Zjednoczenia "Mera" w stosunku do funduszu płac pracowników Centrali Zjednoczenia.

3.1.4. Fundusz mieszkaniowy tworzy się w ciężar kosztów utrzymania Centrali Zjednoczenia w określonym procencie do funduszu płac pracowników Centrali Zjednoczenia.

Zasady ustalania wyjściowych stawek odpisów /narzutów/ i ich wzrostu na:

- zakładowy fundusz nagród rocznych,
- fundusz socjalny,
- fundusz mieszkaniowy,

stosuje się wg przepisów ogólnie obowiązujących.

3.1.5. Fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów tworzy się z przyrostu zysku netto w oparciu o ustalony dla Zjednoczenia "Mera" normatyw N.

3.1.6. Rezerwowy fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów Zjednoczenia tworzony jest z odpisu rezerwowego funduszu premiowego kierownictwa i głównych specjalistów przedsiębiorstw zgodnie z rozdz. III pkt. 4.1.2.2. Fundusz ten przeznaczony jest na wypłaty premii w przypadkach spadku zysku.

4. Fundusz postępu techniczno-ekonomicznego

4.1. Fundusz postępu techniczno-ekonomicznego jest funduszem scentralizowanym i pozostaje w dyspozycji Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia.

4.2. Fundusz postępu techniczno-ekonomicznego tworzony jest z narzutów w ciężar kosztów przedsiębiorstw.

Wysokość narzutu określa norma procentowa odpisu liczona od wartości sprzedaży produkcji towarowej w cenach realizacji.

Normę procentową ustala Naczelny Dyrektor Zjednoczenia na okres wieloletni, w ten sposób aby odpis nie był niższy od ustalonego w okresie bazowym tj. w 1972 r.

4.3. Fundusz postępu techniczno-ekonomicznego przeznacza się na:

- finansowanie prac badawczo - rozwojowych i opracowań nowych uruchomień zlecanych własnym i obcym jednostkom,
- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów nieudanych przedsięwzięć techniczno-organizacyjnych, finansowanych ze środków obrotowych przedsiębiorstw,
- finansowanie nagród za postęp techniczno-ekonomiczny,
- finansowanie wspólnych przedsięwzięć gospodarczych związanych z prowadzeniem przez Centralę Zjednoczenia - na podstawie uchwał jego kolegium - - przedsięwzięć mających na celu ułatwienie wykonania zadań Zjednoczenia.

5. Fundusz prac badawczych

Fundusz prac badawczych tworzy się z dotacji budżetowej i przeznaczony jest na finansowanie prac badawczo-rozwojowych, uznanych za problemy węzłowe.

C. Fundusze w przedsiębiorstwach Zjednoczenia "Mera"

Przedsiębiorstwa tworzą następujące fundusze:

1. Fundusz statutowy.
2. Fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów.
3. Rezerwowy fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów.
4. Fundusz przedsiębiorstwa.
5. Fundusz socjalny.
6. Zakładowy fundusz mieszkaniowy.
7. Zakładowy fundusz nagród rocznych.

1. Fundusz statutowy

1.1. Fundusz statutowy służy do pokrycia wartości środków trwałych netto oraz zapasów środków obrotowych w granicach sfinansowania funduszem własnym w obrocie.

2. Fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów

2.1. Fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów tworzy się z części zysku netto przedsiębiorstwa /po jego weryfikacji/.

2.2. Fundusz ten tworzony jest w oparciu o normatyw N przy czym wielkości normatywów na poszczególne okresy mogą być zróżnicowane w zależności od stopnia gospodarności i kształtowania się zysku.

3.3. Szczegółowe zasady funkcjonowania funduszu podano w rozdziale III.

3. Rezerwowy fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów

3.1. Rezerwowy fundusz premiowy kierownictwa i głównych specjalistów tworzony jest z nadwyżki funduszu premiowego kierownictwa i głównych specjalistów przedsiębiorstw zgodnie z punktem 4.1.2.2. rozdz. III.

Fundusz ten przeznaczony jest na wypłatę premii w okresie spadku zysku.

4. Fundusz przedsiębiorstwa

4.1. Fundusz przedsiębiorstwa tworzy się z:

- pozostałości zysku netto po wydzieleniu odpisów na fundusz premiowy oraz wpłaty do Centrali Zjednoczenia na scentralizowany fundusz rozwoju.
- amortyzacji środków trwałych wytwarzanych w ramach inwestycji przedsiębiorstw, sfinansowanych ze środków własnych,
- środków obrotowych planowanych na remonty kapitalne w przypadkach ich substytucji na rzecz inwestycji.

Fundusz przedsiębiorstwa podlega progresywnemu opodatkowaniu. Tabela opodatkowań funduszu przedsiębiorstwa ustalona będzie łącznie z tabelą opodatkowań scentralizowanego funduszu rozwoju.

4.2. Fundusz przedsiębiorstwa przeznacza się na:

- powiększenie funduszu statutowego, w części przeznaczonej na finansowanie środków obrotowych,
- finansowanie inwestycji decydowanych przez przedsiębiorstwo /poza socjalnymi/,
- finansowanie prac badawczych i wdrożeniowych związanych z postępem technicznym - jako uzupełniające źródło finansowania w przypadkach koniecznych.

4.3. Fundusz przedsiębiorstwa może być zasilany ze scentralizowanego funduszu rozwoju.

4.4. Gospodarowanie funduszem przedsiębiorstwa ma charakter ciągły /jak w pkt. 1.5./.

5. Fundusz socjalny

5.1. Fundusz socjalny przeznaczony jest na wydatki bieżące i inwestycyjne zakładowej działalności socjalnej. Przez wydatki socjalne rozumie się świadczenie socjalne i kulturalne o charakterze powszechnym, dostępnym dla wszystkich członków załogi i ich rodzin, jak również byłych pracowników, emerytów i rencistów.

5.2. Fundusz socjalny tworzony jest w ciężar kosztów przedsiębiorstwa.

5.3. Fundusz socjalny ulega zwiększeniu o:

- wpływy z tytułu opłat pracowników za świadczone usługi,
- odpisy amortyzacyjne od obiektów służących działalności socjalnej,
- wpływy współużytkowników obiektów socjalnych i dotacje organizacji społecznych,
- wpływów z likwidacji obiektów działalności socjalnej.

5.4. Na niektóre wydatki o charakterze trwałym możliwe jest zasilenie funduszu socjalnego dotacją budżetową.

5.5. Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "Mera" ma prawo zróżnicowania wyjściowej stawki procentowej odpisu na fundusz socjalny dla poszczególnego przedsiębiorstwa, przy czym suma odpisów nie może przekroczyć stawki ustalonej dla Zjednoczenia.

6. Zakładowy fundusz mieszkaniowy

6.1. Zakładowy fundusz mieszkaniowy tworzy się w ciężar kosztów przedsiębiorstw.

6.2. Środki funduszu mieszkaniowego służą na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników przedsiębiorstw.

6.3. Zakładowy fundusz mieszkaniowy może być zasilany dodatkowo z nadwyżki dochodów nad wydatkami, uzyskanej w zakresie gospodarki mieszkaniowej oraz z dotacji budżetowej.

6.4. Z zakładowego funduszu mieszkaniowego mogą być pokrywane również koszty remontów kapitalnych budynków mieszkalnych.

7. Zakładowy fundusz nagród rocznych

7.1. Zakładowy fundusz nagród rocznych tworzy się z narzutów obciążających koszty produkcji.

7.2. Zakładowy fundusz nagród rocznych przeznaczony jest na wypłaty nagród pracownikom.

7.3. Nagrody z zakładowego funduszu nagród rocznych wypłacane są za indywidualne wyniki rocznej pracy uprawnionych do nagradzania.

Zasady ustalania wyjściowych stawek odpisów i ich wzrostu, na:

- fundusz socjalny,
- zakładowy fundusz mieszkaniowy,
- zakładowy fundusz nagród rocznych,

oraz wypłat nagród indywidualnych dla poszczególnych pracowników stosuje się wg przepisów ogólnie obowiązujących.

8. Wydatki na cele reprezentacyjne

8.1. Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "Mera" oraz dyrektorzy przedsiębiorstw i innych jednostek organizacyjnych uprawnieni są do wydatkowania środków na cele reprezentacyjne. Wielkość tych środków na r. 1973 ustala się na podstawie faktycznie wydatkowanej kwoty w całym Zjednoczeniu "Mera" w 1972 r. powiększonej o wskaźnik przyrostu wartości eksportu w cenach transakcyjnych.

Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "Mera" ustalając kwoty środków na cele reprezentacyjne na lata następne, kieruje się zasadami o których mowa wyżej.

8.2. W ramach tak określonej wielkości środków na cele reprezentacyjne dla Zjednoczenia "Mera" Naczelny Dyrektor przydziela dyrektorom jednostek organizacyjnych odpowiednie limity kwotowe.

8.3. Kwoty przeznaczone na wydatki reprezentacyjne, a nie wykorzystane w danym roku przechodzą na rok następny /natomiast przekroczenie obciąża wydatki roku następnego/.

D. Finansowanie zapasów środków obrotowych

1. Zapasy dzieli się na bieżące, nieprawidłowe, sezonowe i rezerwy.

Zapasy sezonowe i rezerwy finansowane są w całości kredytem bankowym o niższym oprocentowaniu.

2. Zapasy bieżące i nieprawidłowe przedsiębiorstwo finansuje funduszem własnym w obrocie /odpowiednią częścią funduszu statutowego zasilanego z funduszu przedsiębiorstwa/, a w pozostałej części kredytem bankowym.

3. Minimalną wielkość funduszu własnego określa się na 40%. W przypadku obniżenia udziału funduszy własnych w obrocie w pokryciu zapasów poniżej 40% należy podjąć odpowiednie kroki dla uzdrowienia zaistniałej sytuacji. W tym przypadku przedsiębiorstwo może ubiegać się o dotację z funduszu rozwoju Zjednoczenia "Mera".

4. Dla ustalenia stopnia finansowania zapasów funduszem własnym w obrocie przyjmuje się przeciętny stan zapasów w ciągu roku i wielkość funduszu własnego w obrocie na koniec roku.

VI. ROZWÓJ

1. Inwestycje

Kryteria określenia rodzaju inwestycji w Zjednoczeniu "Mera" stanowią źródła ich finansowania. Wyodrębnia się:

- inwestycje kredytowane,
- inwestycje funduszowe,
- inwestycje dotowane.

1.1. Inwestycje kredytowane

1.1.1. Inwestycje kredytowane są to inwestycje rozwojowe o znaczeniu ogólnobranżowym, zawarte w zatwierdzonych programach rozwojowych Zjednoczenia "Mera". Podstawowym źródłem bezpośredniego finansowania inwestycji produkcyjnych o charakterze rozwojowym jest kredyt bankowy.

1.1.2. Decyzje dotyczące inwestycji kredytowanych podejmowane są wyłącznie na szczeblu Zjednoczenia "Mera".

Kredyt bankowy na te inwestycje zaciągany jest przez Centralę Zjednoczenia "Mera".

Spłata kredytów dokonywana jest przez zgrupowane w Zjednoczeniu "Mera" przedsiębiorstwa.

1.1.3. Kredyt bankowy jest spłacany zgodnie z ustaleniami umowy kredytowej w normatywnym okresie zwrotności obowiązującym dla danego rodzaju inwestycji z następujących źródeł:

- z amortyzacji, naliczanej od nowo uruchomionych - w wyniku inwestycji - obiektów majątku trwałego, finansowanych kredytem.

- z części zysku brutto w przypadkach, gdy dla zwrotu kredytu zaciągniętego na inwestycje, przyjęto krótszy okres niż okres amortyzacji obiektu majątku trwałego /roczny odpis amortyzacji nie pokrywa pełnej raty kredytu/ względnie przyspieszenie przez Zjednoczenie "Mera" spłaty kredytu bankowego.

Jeżeli amortyzacja naliczana od nowo uruchamianych w wyniku inwestycji obiektów majątku trwałego oraz zysk przedsiębiorstwa nie wystarczą na spłatę rat w wyznaczonych terminach, brakujące kwoty pokrywane będą ze środków funduszu przedsiębiorstwa bądź zcentralizowanego funduszu rozwoju.

1.1.4. Spłata kredytów dewizowych będzie dokonywana wg zasad ujętych w umowach dotyczących tego kredytu.

1.1.5. Umowy kredytowe zawarte wg starych zasad zostaną dostosowane do nowych zasad regulujących spłatę kredytów zaciągniętych na inwestycje kredytowane.

1.1.6. W przypadku inwestycji kredytowanych, podejmowanych na podstawie centralnej decyzji, których rachunek ekonomiczny wykaże niemożność zwrotu kredytu w normatywnym okresie, uzupełnienie środków na spłatę kredytu nastąpić może z dotacji budżetowych.

Centrala NBP na wniosek Naczelnego Dyrektora może wydłużyć okres spłaty kredytu oraz zastosować niższą stopę oprocentowania.

1.1.7. W okresie spłaty kredytu bankowego przedsiębiorstwo nie płaci oprocentowania od środków trwałych objętych kredytowaniem.

Za okres spłaty kredytu rozumie się normatywny okres uzgodniony z NBP w umowie kredytowej.

1.1.8. Odsetki od kredytów zarówno w okresie realizacji inwestycji jak i po ich zakończeniu obciążają koszty eksploatacji.

Podwyższone przez bank oprocentowanie kredytów naliczane w razie niedotrzymania warunków umownych, obciąża rachunek strat i zysków działalności eksploatacyjnej.

1.2. Inwestycje funduszowe

1.2.1. Zakres inwestycji funduszowych obejmuje:

- inwestycje produkcyjne i nieprodukcyjne
- inwestycje socjalne
- inwestycje mieszkaniowe

1.2.2. Źródłem finansowania własnych inwestycji funduszowych zarówno produkcyjnych jak i nieprodukcyjnych jest fundusz przedsiębiorstwa oraz scentralizowany fundusz rozwoju.

1.2.3. Decyzję o zakresie i rodzaju inwestycji funduszowej podejmuje:

- Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "Mera" w odniesieniu do inwestycji wspólnych lub nakładów związanych z uzupełnieniem bądź wymianą parku maszynowego, pokrywanych z scentralizowanego funduszu rozwoju Zjednoczenia "Mera"
- Dyrektor jednostki zgrupowanej w Zjednoczeniu "Mera" w pozostałych przypadkach wynikających z potrzeb przedsiębiorstwa finansowanych z funduszu przedsiębiorstwa.

1.2.4. Inwestycje funduszowe nie są limitowane.

1.2.5. Dopuszcza się korzystanie z krótkookresowych kredytów bankowych o charakterze antycypacyjnym.

1.2.6. Inwestycje związane z urządzeniami zakładowej działalności socjalnej, jeżeli urządzenia te nie są związane bezpośrednio z produkcją, finansowane są z funduszu socjalnego przedsiębiorstwa.

1.2.7. Inwestycje mieszkaniowe mogą być finansowane z Zakładowego funduszu mieszkaniowego.

1.3. Inwestycje dotowane

1.3.1. Inwestycje dotowane mogą obejmować:

- nakłady inwestycyjne jednostek budżetowych
- nakłady na inwestycje nieprodukcyjne
- nakłady na inwestycje produkcyjne nieprzynoszące bezpośrednich efektów ekonomicznych.

1.3.2. Inwestycje dotowane finansowane są z dotacji budżetowych

1.3.3. Inwestycje dotowane są limitowane

2. Remonty

2.1. Wszystkie remonty /bieżące, średnie i kapitalne/ finansowane są w ciężar kosztów działalności bieżącej. Nakłady te mogą być rozliczane w czasie: do-

puszcza się możliwość finansowania ich przejściowo kredytem bankowym, Koszty remontów środków trwałych służących do działalności socjalnej obciążają fundusz socjalny.

2.2. Inwestycje substytucyjne, zastępujące remonty finansowane są z funduszu przedsiębiorstwa z tym, że równolegle z podjęciem inwestycji substytucyjnej odprowadza się na ten fundusz środki przeznaczone w planie przedsiębiorstwa na finansowanie zastąpionego remontu.

Środki te nie wchodzą do podstawy opodatkowania funduszu przedsiębiorstwa.

3. Amortyzacja

3.1. Nowe stawki amortyzacyjne zostaną dostosowane do okresu użytkowania środków trwałych i odzwierciedlać będą tylko zwrot nakładów poniesionych na inwestycje.

Wysokość stawek amortyzacyjnych zostanie ustalona wg ogólnie obowiązujących zasad.

3.2. Dla uwzględnienia szczególnych warunków eksploatacji środków trwałych stosuje się współczynniki korygujące jednolite stawki.

Współczynniki te określa Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "Mera".

3.3. Amortyzację nalicza się tylko do momentu pełnego umorzenia obiektów.

3.4. Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych, którymi dysponują przedsiębiorstwa przed wprowadzeniem niniejszych zasad, podlegają odprowadzeniu do budżetu państwa do całkowitego ich umorzenia.

Amortyzacja od środków trwałych sfinansowanych kredytem bankowym który nie został jeszcze spłacony, pozostaje w przedsiębiorstwie z przeznaczeniem na spłatę kredytu bankowego.

3.5. Amortyzacja naliczona po całkowitej spłacie kredytu będzie odprowadzana na fundusz przedsiębiorstwa.

Na fundusz ten odprowadzana będzie również amortyzacja od środków trwałych oddanych do eksploatacji po 31.XII.1972 r. a sfinansowanych ze środków własnych.

3.6. Amortyzacja od obiektów socjalnych przekazywana jest na fundusz socjalny, bez względu na to, w jakim czasie i z jakich środków obiekty te zostały nabyte lub wytworzone.

4. Postęp techniczny

4.1. Zjednoczenie "Mera" prowadzi we własnym zakresie badania, wprowadza do produkcji nowe wyroby i nowe technologie i opracowuje prognozy naukowo-techniczne dla określenia kierunków rozwoju nauki i techniki w branży.

4.1.1. Prognozy opracowywane są w zakresie poszczególnych grup wyrobów dla:
- określenia kierunków rozwoju ich konstrukcji,
- określenia kierunków rozwoju metod wytwórczych i konstrukcji urządzeń technologicznych.

4.1.2. Prognozy dla grup wyrobów opracowywane są przez jednostki zaplecza naukowo-technicznego, zgrupowanego w Zjednoczeniu. Szczegółowy podział zakresu prac w tej dziedzinie pomiędzy poszczególne jednostki określony zostanie odrębnie.

4.1.3. Wyniki badań stanowią jedną z podstaw opracowywanego przez Zjednoczenie planu rozwoju techniki branży.

4.2. Zjednoczenie "Mera" opracowuje programy wieloletnie, plany średnio i krótkookresowe rozwoju techniki branży w oparciu o własne badania oraz na podstawie zadań ustalonych przez Ministra Przemysłu Maszynowego.

4.2.1. Zadania ustalone przez MPM dotyczą problemów węzłowych tj. kształtujących procesy rozwoju całej gospodarki narodowej.

4.3. Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "Mera".
- ustala dla zgrupowanych jednostek organizacyjnych zadania wynikające z planów rozwoju techniki,
- prowadzi politykę licencyjną Zjednoczenia i decyduje o zakupie licencji.
- koordynuje i kontroluje realizację zadań w zgrupowanych jednostkach organizacyjnych,
- organizuje i określa strukturę zaplecza naukowo-technicznego,
- stymuluje rozwój techniki w branży poprzez:
  a/ finansowanie podejmowanych zamierzeń
  b/ politykę cen
  c/ stosowanie nagród za ważniejsze osiągnięcia.

4.4. Dyrektorzy jednostek zgrupowanych w Zjednoczeniu "MERA"

- decydują o sposobie wykonania zleconych przez Centralę Zjednoczenia zadań /we własnym zakresie, zlecenie na zewnątrz/,
- prowadzą własne badania dotyczące wprowadzenia nowych technologii wyrobów,
- decydują o sposobie przygotowania i uruchomienia oraz wprowadzania na rynek nowych wyrobów,
- decydują w porozumieniu z Naczelnym Dyrektorem Zjednoczenia "Mera" o podjęciu wspólnych badań, których efekty dotyczą kilku przedsiębiorstw oraz podejmują decyzję o sposobie ich realizacji.

4.5. Nakłady na badania oraz wprowadzanie nowych wyrobów i nowych technologii obciążają koszty działalności bieżącej /mogą być rozliczane w czasie/ bądź finansowane są z funduszu przedsiębiorstw lub scentralizowanego funduszu rozwoju.

4.6. Tematy i zadania zlecane przez Centralę Zjednoczenia finansowane są z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego i ich realizacja nie obciąża działalności bieżącej. Dopuszcza się również finansowanie z scentralizowanego funduszu rozwoju.

VII. HANDEL ZAGRANICZNY

1. Zjednoczenie "MERA" realizuje obrót towarowy z zagranicą poprzez wyspecjalizowane przedsiębiorstwo handlu zagranicznego, którego przedmiotem działalności jest:
   - eksport wyrobów i usług,
   - eksport myśli naukowo-technicznej,
   - import wyrobów zabezpieczających realizację dostaw obligatoryjnych,
   - współpraca naukowo-techniczna z zagranicą
   - import inwestycyjny,
   - import uzupełniający.

   Zjednoczenie "Mera" zobowiązane jest do wykonywania zadań wynikających z umów międzypaństwowych zawieranych z krajami RWPG.

2. Przedsiębiorstwo handlu zagranicznego działa i rozlicza się w zakresie:

2.1. - eksportu - rozlicza się z kontrahentami krajowymi w oparciu o ceny transakcyjne uzgodnione z dostawcą

2.1.1. W przypadku, gdy cena transakcyjna jest niższa od kosztów wytwarzania stosuje się odpowiednie dopłaty w przypadku gdy eksport ten jest konieczny.

2.1.2. W przypadku aktywizacji eksportu na szczególnie niekorzystne rynki i ważne z punktu widzenia ogólnej polityki handlu zagranicznego MHZ może stosować specjalne zachęty /środki na nagrody/,

2.2. - importu - działa w imieniu własnym na rachunek odbiorcy krajowego w oparciu:

2.2.1. - o uzgodnione ceny transakcyjne przy dostawach dla bezpośrednich odbiorców,

2.2.2. - o obowiązujące ceny cennikowe przy dostawach dla dystrybutorów krajowych.

3. Sprzedaż wyrobów i usług na eksport oraz osiągane zyski stanowią integralną część wyników Zjednoczenia "MERA" oraz wchodzących w jego skład przedsiębiorstw.

4. Zjednoczenie "MERA" jako całość i zgrupowane w nim przedsiębiorstwa mają prawo do udziału w kwocie dewiz uzyskanych z eksportu do KK w granicach określonych ustalonym normatywem "D".

4.1. Udział Centrali Zjednoczenia w kwocie dewiz uzyskanych z eksportu stanowi różnicę pomiędzy kwotą dewiz uzyskanych przez Zjednoczenie "MERA" jako całość, a kwotą dewiz, do której uzyskały uprawnienia zgrupowane przedsiębiorstwa.

4.2. Środki dewizowe uzyskane w ramach normatywu "D" mogą być uzupełnione:
- z kredytu dewizowego, zaciąganego na poczet przyszłych uprawnień,
- z przydziału dewiz od innych jednostek organizacyjnych /spoza Zjednoczenia "MERA" np. kooperujących/,
- z przydziału dewiz przekazanych przez MPM dla zabezpieczenia potrzeb materiałowych i technicznych w zakresie produkcji wyrobów będących przedmiotem dostaw obligatoryjnych.

5. Transakcje importowe w zakresie:
- dodatkowego importu biegowego ,
- dodatkowego importu uzupełniającego,
- dodatkowego importu inwestycyjnego,

Zjednoczenie "MERA" finansuje ze środków uzyskanych w ramach normatywu "D".

6. Zakupy inwestycyjne z KK oraz zakup licencji i know-how finansowane są z limitu dewiz przydzielonych na ten cel przez Ministerstwo Przemysłu Maszynowego.

7. Import uzupełniający, wynikający z bilansu pokrycia potrzeb finansowany jest z limitu dewiz przydzielonych na ten cel przez Ministerstwo Przemysłu Maszynowego.

8. Zjednoczenie "MERA" i zgrupowane przedsiębiorstwa mają uprawnienia do przekazywania kooperantom dewiz na:

- zakupy materiałów
- cele rozwojowe
- szkolenie itp.

9. Przedsiębiorstwo handlu zagranicznego obowiązują następujące wskaźniki wyrażone w złotych dewizowych:

- wartość eksportu do krajów kapitalistycznych i krajów socjalistycznych,
- wartość importu realizowanego w ramach inwestycji szczególnie ważnych dla rozwoju gospodarki narodowej /kompleksy gospodarcze/.

10. Gospodarkę finansową przedsiębiorstwa handlu zagranicznego oraz płace, dopłaty i obciążenia regulują ogólnie obowiązujące przepisy.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Zasady zarządzania i system ekonomiczno-finansowy obowiązują od 1 stycznia 1973 r.

2. Wszystkie akty normatywne ogólnopaństwowe i resortowe normujące w odmienny sposób poszczególne dziedziny działalności niż to ujęto w niniejszych "Zasadach" nie obowiązują Zjednoczenia "MERA" ani wchodzących w jego skład jednostek organizacyjnych.

3. W przypadkach urzędowych zmian cen, taryf i stawek mających wpływ na kształtowanie się wyników ekonomicznych Zjednoczenia "MERA" mogą ulegać odpowiednim przeliczeniom obowiązujące normatywy, limity i inne pochodne wielkości ekonomiczne.

4. W przypadkach zmian w strukturze organizacyjnej Zjednoczenia "MERA" polegających na przejmowaniu lub przekazywaniu przedsiębiorstw, ich części lub innych jednostek organizacyjnych, odpowiednim przeliczeniom będą ulegać obowiązujące normatywy, limity i inne pochodne wielkości ekonomiczne.

5. W przypadku zaistnienia w trakcie działalności nowych zagadnień nie uregulowanych niniejszymi "Zasadami" Naczelny Dyrektor Zjednoczenia "MERA" wystąpi do odpowiednich władz centralnych z wnioskiem wprowadzenia niezbędnych uzupełnień do niniejszych zasad.

Załącznik nr 1

WYPŁATY Z TYTUŁU PRACY ZALICZANE DO DYSPOZYCYJNEGO /BAZOWEGO/ FUNDUSZU PŁAC

1. Osobowy fundusz płac
2. Bezosobowy fundusz płac
3. Nagrody za produkcję wyrobów ze znakiem jakości
4. Premia za wykonanie dostaw kooperacyjnych
5. Premia za rytmiczne wykonanie zadań produkcyjnych
6. Premia za oszczędności paliw stałych
7. Premia za oszczędności paliw płynnych
8. Premia za zbiórkę i dostawy złomu
9. Premia za oszczędne użytkowanie energii elektrycznej
10. Premia za oszczędności materiałowe w odlewniach i kuźniach
11. Premia za oszczędność ogumienia
12. Nagrody za efektywność eksportu
13. Nagrody za aktywizację eksportu
14. Nagrody dla przedsiębiorstw specjalizujących się w eksporcie
15. Premia dla przedsiębiorstw specjalizujących się w eksporcie za przyrost eksportu
16. Nagrody za współzawodnictwo wypłacane dotychczas z funduszu zakładowego
17. Fundusz płac wydatkowany na rozruch i szkolenie
18. Fundusz płac uczniów
19. Oszczędności na funduszu płac w rozumieniu Uchwały nr 23 R.M.

Załącznik nr 2

PRACOWNICY WCHODZĄCY W SKŁAD KIEROWNICTWA I GŁÓWNYCH SPECJALISTÓW PRZEDSIĘBIORSTWA

- Dyrektor
- Z-cy Dyrektora
- Główny Księgowy
- Z-ca Głównego Księgowego
- Szef Produkcji
- Kierownik Wydziału
- Kierownik Zespołu Wydziałów
- Z-ca Szefa Produkcji
- Kierownik Wydziału produkcyjnego lub pomocniczego
- Z-ca Kierownika Wydziału Produkcyjnego lub pomocniczego
- Kierownik zmianowy
- Starszy Mistrz
- Mistrz
- Kierownik Oddziału Produkcyjnego lub pomocniczego
- Z-ca Kierownika Oddziału produkcyjnego lub pomocniczego
- Główny Konstruktor
- Główny Technolog
- Główny Metalurg
- Główny Mechanik
- Główny Energetyk
- Główny Kontroler
- Z-ca Głównego Konstruktora
- Z-ca Głównego Metalurga
- Z-ca Głównego Mechanika
- Z-ca Głównego Technologa
- Z-ca Głównego Energetyka
- Z-ca Głównego Kontrolera
- Kierownik Działu Technicznego

- Z-ca Kierownika Działu Technicznego
- Główny Dyspozytor
- Kierownik Centralnego Laboratorium
- Kierownik Izby Pomiarów
- Kierownik Wydziałowej K.T.
- Z-ca Kierownika Wydziału Technicznego
- Kierownik Sekcji Technicznej
- Kierownicy Działów Ekonomicznych
- Z-cy Kierowników Działów Ekonomicznych
- Kierownik Działu Organizacji
- Z-ca Kierownika Działu Organizacji
- Specjaliści techniczni, organizacyjni i ekonomiczni

Załącznik nr 3

PRACOWNICY WCHODZĄCY W SKŁAD KIEROWNICTWA I GŁOWNYCH SPECJALISTÓW CENTRALI ZJEDNOCZENIA

- Dyrektor
- Z-cy Dyrektora
- Główny Księgowy
- Naczelni Specjaliści
- Naczelnicy Wydziałów
- Kierownicy Zespołów
- Główni Specjaliści
- Z-ca Głównego Księgowego
- Z-cy Naczelników Wydziałów
- Specjaliści techniczni i ekonomiczni
- Starsi Inspektorzy

Załącznik nr 4

Podział prac Centrali Zjednoczenia "Mera" w zakresie ustalania normatywów, zadań obligatoryjnych i limitów

Lp.	Symbol wskaźnika	Określenie zadania, limitu normatywu	Komórki organizacyjne	
			odpowiedzialne	współpracujące
1	2	3	4	5
1	Pd i dPd	Produkcja dodana	EK	EP, EG, TL, GP "Metronex"
1.1	S	- Wartość sprzedaży	EP	"Metronex" EK
		- Wielkość wzrostu wartości sprzedaży z tytułu zastosowania cen transakcyjnych w eksporcie.	"Metronex"	EK
1.2	M	Wartość zakupionych materiałów sprzedaży i zwrotów dostawcom,	EG	
		Wielkość energii i usług obcych	IR	
1.3	K	Roczne raty opłat licencyjnych i szkolenia zagranicznego	EK	TL
		Roczne raty kredytów inwestycyjnych	EK	
2	Fn	Dyspozycyjny fundusz płac	EZ	
2.1	dPd	Wskaźnik przyrostu produkcji dodanej	EK	
2.2	R	Normatywna relacja przyrostu funduszu płac w stosunku do przyrostu produkcji dodanej	EZ	EK
3	FPn	Fundusz premiowy	EZ	EK
3.1	d^{zn}	Wskaźnik przyrostu zysku netto	EK	
		- wielkość prowizji chz	"Metronex"	
		- Wielkość odsetek od kredytów inwestycyjnych	EK	
		- Wielkość wzrostu kosztów materiałowych z tytułu wprowadzenia cen tranzakcyjnych w imporcie	EK	EG, Metronex"

1	2	3	4	5
		- Wielkość nakładów na kapitalne remonty	IR	
		- Ustalanie stawek amortyzacyjnych	EK	
		- Wielkość funduszów: rocznych nagród, socjalnego, mieszkaniowego	EK	NK, EZ, GF
3.2	N	Normatywna relacja przyrostu funduszów premiowego do przyrostu zysku netto	EZ	EK
4	D	Udział w kwocie dewiz uzyskanych z eksportu do KK.	"Metronex"	-
4.1		Wielkość eksportu do KK	"Metronex"	
4.2		Wielkość importu	"Metronex"	
5	FPTE FPB	Norma procentowa narzutu na postęp techniczno-ekonomiczny	GF	TO
6	FWPG	Norma narzutu na fundusz wspólnych przedsięwzięć gospodarczych	GF	
7	FACZ	Norma narzutu na fundusz administracyjny Centrali Zjednoczenia	GF	
8	SFR	Norma wpłaty z zysku na scentralizowany fundusz rozwoju	EK	TO
9		Dostawy szczególnie preferowanych wyrobów na kraj i eksport	EP	EH, "Metronex"
10		Węzłowe tematy z dziedziny postępu techniczno-organizacyjnego	TO	TA, TC, TP, TL
11		Inswestycje o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej	IP	
12		Limity materiałów rozdzielanych centralnie	EM	

Druk. "MERA-PNEFAL" zam. 171/73 - 300 egz.